

Britų kariai palieka Šiaurės Airiją.

Britų armija užbaigė misiją Šiaurės Airijoje

Belfastas, rugpjūčio 1 d. (AFP/BNS) — Didžiosios Britanijos armija anksti trečiadienį be iškilmių užbaigė beveik keturis dešimtmečius trukusią misiją Šiaurės Airijoje — tai buvo paskutinis simbolinis žingsnis normalizuojant padėtį šioje provincijoje.

Tai įvyko du mėnesiai po to, kai protestantams ir katalikams sudarius istorinį susitarimą dėl dalijimosi valdžia Belfaste buvo atkurta savi-valda.

Londonė britų ministras ginkluotųjų pajėgų reikalais Bob Ainsworth pavadino tai „naujos eros pradžia“.

„Tai tolesnis svarbus žingsnis siekiant Šiaurės Airijoje realizuoti normalią, taikią ir klestinčią visuomenę“, — savo ruožtu sakė Airijos Respublikos užsienio reikalų ministras Dermot Ahern.

Pasak jo, šis pokytis, susijęs su Šiaurės Airijos saugumo padėtimi, „buvo dar dramatiškesnis, nei galėjome tikėtis“. Nukelta į 7 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Naujienos iš Argentinos.
- Arkivyskupo Tamkevičiaus laiškas Sveikatos ministrui.
- Užrašai iš provincijos.
- LR garbės konsulų suvažiavimas Vilniuje.
- Ruošimasis rudenii prasideda vasarą.
- Palanga, 1940 m. — Dresden, 1945 m. (2)
- Nuostabių pasakų kūrėjo šalyje (II).

Valiutų santykis
1 USD — 2.53 LT
1 EUR — 3.45 LT

Naujoji geležinė uždanga?

Vilnius, rugpjūčio 1 d. (Alfa.lt) — Visai nekeista, kad Rusija jaučiasi šiek tiek paranojiškai. Kova dėl įtakos — arba naujasis didysis žaidimas tarp Maskvos ir Vakarų — dabar apima teritoriją nuo Arkties iki Vidurio Rytų bei Vidurio Azijos. Vladimir Putin gali kiek nori kalbėti apie Rusijos galybės atgaivinimą, tačiau realybė yra tokia, kad Kremlius įtaka kaimyninėms valstybėms jam valdant dramatiškai sumažėjo. Nuo V. Putin atėjimo į valdžią 2000-aisiais prie NATO prisidėjo Estija, Latvija ir Lietuva. Be to, ši saugumo bendruomenė aktyviai palaiko ryšius su Ukraina, Gruzija ir Moldova — šalimis, atsikračiusiomis prorusiškos valdžios ir intensyviai mezgančioms ryšius su Vakarais, rašo savaitraštis „Newsweek“.

„Mes, Rusijos kaimynės, nesame Rusijos nuosavybė, bet gyvi ir besivystantys organizmai, — savaitraščiui tvirtino Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili. — Mes nusprendėme išsilaivinti. Kremlius yra įsitikinęs, kad

JAV ir Rusijos kova dėl įtakos gali paskatinti naujos geležinės uždangos atsiradimą.

tapome Amerikos stovyklos dalimi, tačiau tai nėra tikslus teiginys. Tiesa yra tai, kad su JAV mus sieja bendros demokratinės vertybės.“

Atgimstantis Kremlius daro viską, ką gali, kad susigrąžintų savo prarastą įtaką. Svarbiausi Maskvos prioritetai: Nukelta į 6 psl.

Renkamos žinios apie 17 a. stebukladarę

Žagarė, rugpjūčio 1 d. (ELTA) — Žagarėje prasidėjo mokslinė ekspedicija žinioms apie Barborą Žagarietę ir jos užtarimu įvykusius stebuklus surinkti. Iki rugpjūčio 5 d. Žagarėje, jos apylinkėse ir Latvijoje ekspedicija pakartotinai rinks medžiagą Barboros Žagarietės-Umiastauskaitės (1628-1648) paskelbimo šventąja byloje.

Profesorius Alfonso Motuzo ya-

dovaujamoje grupėje yra Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio patvirtintas bažnytinis tribunolas, kuriame dirba kunigai, keliolika teologijos, istorijos, etnomuzikos, menotyros bei įvairių aukštųjų mokyklų mokslinius laipsnius turinčių specialistų.

Joniškio parapijos klebonas dekanas Eduardas Semaška „Šiaulių kraštui“ sakė, kad jau užregistruota

daugiau kaip 400 Barboros Žagarietės užtarimu nutikusių stebuklų. Jų žinoma nuo XVII amžiaus vidurio ligi mūsų dienų. Medžiagą apie Barborą Žagarietę panašios kompleksinės ekspedicijos dalyviai jau rinko praėjusių metų rugpjūtį. Tada jos dalyviai keliavo po Žagarę, jos apylinkes, po kai kuriuos su Lietuva besiribojančius Latvijos rajonus. Nukelta į 6 psl.

Seimo pirmininkas nesijaučia vežtas per greitai

Vilnius, rugpjūčio 1 d. (BNS) — Nepagrįstai pučiamais Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas laiko pranešimus, esą jį namo iš Vilniaus į Kėdainius vežęs tarnybinis automobilis smarkiai viršijo kitiems eismo dalyviams leidžiamą greitį.

Pirmiausia, kaip trečiadienį pažymėjo V. Muntianas, „jokio pažeidimo nebuvo“, nes pirmuosius šalies asmenis vežiojantys Vadovybės apsaugos departamento (VAD) darbuotojai patys gali pasirinkti tinkamą greitį, kuris jiems nėra ribojamas.

Be to, pažymėjo V. Muntianas, greičio viršijimo faktas nebuvo nustatytas, žiniasklaida rėmėsi neįvardytų liudytojų atpasakotais asmeniniais pastebėjimais.

Seimo pirmininkas neabejoja VAD darbuotojų profesionalumu ir atkreipia dėmesį, kad jie ir iki šiol nedavė preteksto kalbėti apie jų esą keliamą pavojų keliuose.

„Kauno diena“ skelbė, kad Seimo pirmininką vežusio BMW greitis

Viktoras Muntianas. Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

kelyje galėjo siekti 170 km/val.

Anot V. Muntiano, jam ir taktart atrodė, kad yra vežamas įprastu greičiu, jautėsi patogiai ir skaitė dokumentus.

Dideliu greičiu vežiojami aukščiausi šalies pareigūnai nėra didelė naujiena. Tačiau keliuose „skraidantys“ pareigūnų automobiliai šikart atkreipė žiniasklaidos dėmesį, nes pastaruoju metu daug kalbama apie tragišką padėtį Lietuvos keliuose, kur dėl aplaidaus požiūrio į vairavimą žūsta tūkstančiai žmonių.

PERIODICALS

THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

*****ORIGIN MIXED ADC 604
S53 P8 051508 GRATIS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-01-07

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

ARGENTINA

Lietuviška „Jono Basanavičiaus“
šeštadieninė mokykla

Lietuvių kalbos kursai šiame mieste jau vyksta treji metai (nuo 2005 iki šiol). Jų vadovas Juan Ignacio Fourment Kalvelis seniai dirba su lietuvių jaunimo organizacija ir su lietuvių kalba. Šiuo metu kursų pavaduotoja yra Irene Andrunavičiūtė.

Mokyklos Juan Bautista Alberdi direktorė leidžia naudotis patalpomis, kuriose vyksta kursai. Tai labai svarbu visai Berisso Lietuvių Bendruomenei. Mokslas trunka trejus metus, kad būtų gerai išmokta medžiaga.

Lietuviška mokykla bendradarbiauja su Juan Bautista Alberdi mokykla iš Berisso. Jos dėka mes galime dirbti ir mokytis kiekvieną šeštadienį.

Mokykloje mokosi 2 mokinių grupės. Taikomi skirtingi darbo me-

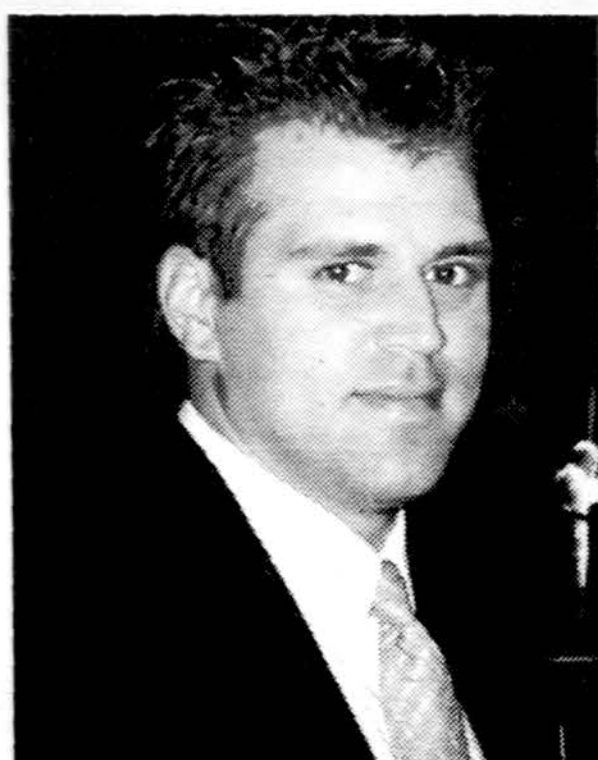
today, dirbant su vaikais ir su pagyvenusiais žmonėmis.

Stengiamės pristatyti lietuvišką kultūrą, papročius ir tradicijas. Rodome filmus apie Lietuvą ir Vilnių, kad visi pamatytų šiandienos Lietuvos vaizdus. Žinoma, kad be kalbos nėra tautos, bet mes norime papasakoti ir apie istoriją, patiekalus, paaiškinti dabartinę šalies situaciją, kad žmonės susidarytų vizualų vaizdą apie Lietuvą praeityje ir šiandien.

Ši mokykla mielai mus priėmė, bet ne visuomet taip yra. Smagu, kad beveik visi lietuvių kilmės žmonės prisideda, kad kursai vyktų. Argentiniečiai ir patys domisi Lietuva ir retkarčiais, kai rodomi filmai, atvažiuoja pažiūrėti filmų apie Lietuvą.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis
Mokyklos vadovas

ARGENTINA

„Ecos de Lituania“ vėl gavo
svarbų apdovanojimą

Juan Ignacio Fourment Kalvelis

„Ecos de Lituania“ Buenos Aires provincijos deputatų rūmų, 1085 / 07 – 08 dekretu oficialiai pripažinta kaip „svarbios kultūrinės reikšmės“ programa.

Yra labai svarbu, kad pagrindinės Argentinos provincijos kreipia dėmesį į „Ecos de Lituania“ ir pripažįsta vedėjo ir viso kolektyvo darbą bei veiklą, kaip ši radijo valandėlė bendrauja ir skleidžia žinias apie Lietuvą Argentinoje ir visoje Pietų Amerikoje, bendruomenės vardu palaiko ryšį su Argentinos vyriausybės atstovais.

La Plata miesto (Buenos Aires provincijos sostinė) Tarybos 59 dekretu „Ecos de Lituania“ taip pat oficialiai pripažinta kaip „svarbios kultūrinės reikšmės“ programa.

La Plata yra Buenos Aires provincijos sostinė, vienas iš svarbiausių Argentinos miestų (prie Berisso miesto, kur yra lietuvių bendruomenė). Miesto atstovai puikiai bendrauja ir bendradarbiauja su „Ecos de Lituania“.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis šiuos du apdovanojimus pakomentavo taip: „atrodo, kad viskas yra gerai, dirbame ir einame geru keliu“. Žmonės domisi ir įsitraukia į radijo programos veiklą.

Reikia priminti, kad „Ecos de Lituania“ programa jau buvo įtraukta Berisso miesto mero Enrique Slezack 424 dekretu ir San Martino miesto mero dr. Ricardo Ivoškus 495/07 dekretu į municipalinio paveldo sąrašus.

„Ecos de Lituania“ kolektyvas: Juan Ignacio Fourment Kalvelis (administracija – produkcija – vedėjas); Isabel Kalvelis (vedėjo pagalbininkė – muzikos redaktorė – lietuviški patiekalai); Juan José Fourment (produkcija); Fabián Meschini (technikos operatorius); Miguel Stratakis (Web-Masteris). Además, colaboran: Alfonso Markus (sielovada); Ana Semėnas (literatūra ir eilėraščiai); Carlos Forte (lietuvių kalba); Adrián Glemza (sportas); Irene Andrunavičius (tradicijos ir papročiai); Juan Klimaitis (patalės ir anekdotai Berisso mieste); Mirta Cecis (turizmas); Raúl Petronis (dabartinės naujausios žinios); Paola Monkevičius (lietuvių migracija); Pedro Glemza (ekonomika); Virginia Petronis (teisė); Valentina Bukauskas de Pėrsico (istorija); Arnaldo Vezbickas (mitai ir legendos); Casimiro Mačiulis (religija); Nėlida Zavickaite de Mahne (Lietuva XXI a.); Enrique Cikota (tautiniai šokiai).

Taip pat turime korespondentų

iš viso pasaulio, kurie praneša apie įvairias Lietuvių bendruomenės žinias ir naujienas iš Lietuvos: apie PLB veiklą — Deimantė Dokšaitė (lietuviams.com redaktorė); apie dabartines žinias iš Lietuvos — Jurgita Laurinėnaitė; apie spektaklius Lietuvoje — Algirdas Delonas. Naujienas iš Brazilijos mums pranešinėja Adilson Puodziūnas, iš kaimyninio Urugvajaus — Jorge Ivanauskas, o iš JAV — Elina Gaidimauskaitė.

Mūsų kontaktai yra:

ecosdelituania@yahoo.com.ar
info@ecosdelituania.com.ar

Mūsų radijo telefono numeris (namų telefono) +54 221 464 1483. Radijo stoties telefono numeris +54 221 464 3940. Šiuo metu laidos galima klausytis ir internetu adresu:

www.ecosdelituania.com.ar
Kiekvieną pirmadienį nuo 12 iki 2 val. nakties girdėsite ją gyvai, o laidos kartojimai vyksta kitą sekmadienį nuo 16 val. v. iki 8 val. vakaro (Lietuvos laiku). Klausykite vienintelės lietuviškos radijo valandėlės!

Juan Ignacio Fourment Kalvelis
„Ecos de Lituania“ vedėjas
www.ecosdelituania.com.ar

PHILADELPHIA, PA, LOS ANGELES, CA

Ilga kelionė

RIMAS GEDEIKA

Šį pavasarį Los Angeles ir Philadelphia lituanistinių mokyklų vaikai, norėdami paremti Lietuvos kareivius, kariaujančius Irake ir Afganistane, Velykų proga nusiuntė jiems sveikinimus.

Los Angeles mokiniai išsiuntė daugiau nei penkiasdešimt laiškų o Philadelphia mokiniai kartu su laiškais išsiuntė 4 siuntinius. Siunta buvo išsiųsta kovo pradžioje.

Siuntinių kelionė į Afganistaną užtruko dvi savaites. Kareiviai juos gavo prieš pat Velykas.

Kelionė į Iraką buvo daug ilgesnė. Užtruko penkis mėnesius, kol LITCON-9 būrio kareiviai gavo siuntinuką.

Siuntiniai pirmiausia nukeliavo į Bagdadą pas būrio vadą majorą Evaldą Butkų. Jis atrasė mums: „Jūsų surinktas paketėlis atkeliavo į Bagdadą. Manau, už savaitės mūsų ka-

riai Basroje galės džiaugtis jūsų vaikų surinktomis dovanomis. Nuširdžiausi linkėjimai nuo Lietuvos karių ir nuo manęs asmeniškai. Ačiū, kad palaikote mus, tai tikrai svarbu. Svarbu žinoti, kad net už Atlanto yra žmonių, kurie meldžiasi už mūsų karius. Sėkmės ir telydi jus Dievas.“

Po savaitės mes gavome žinutę iš būrio seržanto Valerijaus, kad siuntinukas pasiekė kareivius. Jis taip parašė: „Jūsų siuntinį gavome vakar (liepos 19, 2007). Mums labai malonu, kad apie mus pagalvoja, mus prisimena ir net tokioje tolimoje ir didelėje šalyje esantys mūsų tautiečiai. Ačiū už nupieštus labai gražius atvirukus. Juose jaučiasi tiek daug įdėta širdies. Ačiū dar kartą ir atsidėkodami siunčiame mūsų būrio nuotrauką.“

Idomu, kad šis kareivių būrys, kuris po poros mėnesių grįš atgal į Lietuvą, yra paskutinis lietuvių būrys, kuris kariauja Irake.

Seržanto Valerijaus nuotrauka: Lietuvos LITCON-9 būrys Irake.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorius –

kun. dr. Kęstutis A. Trimakas

kultura@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Atviras laiškas Sveikatos apsaugos ministrui

Sąžinės laisvės suvokimas ir siekis užtikrinti, kad žmogus išlaikytų teisę nesielgti prieš sąžinę, yra senas kaip pati civilizacija. Todėl bet kuri demokratinė pasaulio bendruomenė jau neišsivaizduoja savo piliečių darnaus sambūvio be sąžinės, minties ir religijos laisvės, įtvirtintos Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 18 str. ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos 9 str. Sąžinės laisvė suprantama kaip laisvė ne tik nuo fizinės, bet ir nuo psichologinės prievartos, galinčios daryti įtaką minčių ir veiksmų raiškai.

Poreikis užtikrinti sąžinės laisvę iškyla ne tik totalitarinio režimo, bet, deja, ir demokratijos sąlygomis. Šiuolaikinės demokratinės bendruomenės patiria naujus iššūkius, ypatingai susijusius su sveikatos priežiūros sritimi. „Sveikatos apsaugos darbuotojo veikla pačia savo esme yra „pasitikėjimo ir sąžinės susitikimas“. „Pasitikėjimas“ tų, kurie kenčia ir serga – kurie stokoja; jie patiki save sąžinei tų, kurie gali padėti ligoje, pasirūpinti jais ir gydyti“ („Sveikatos apsaugos darbuotojų chartija, 2).

Su giliu susirūpinimu turime pastebėti, kad nors gydytojo sąžinės laisvė oficialiai Lietuvoje nekvestionuojama ir įtvirtinta Medicinos praktikos įstatyme, numatant gydytojui teisę atsisakyti teikti tas paslaugas, kurios jo įsitikinimu nesuderinamos su medicinos etikos principais (9 str.), kasdieninėje gydytojų praktikoje yra kitaip. Akušeriai ginekologai dar tik pasirinkę specializaciją, jau yra verčiami prieš savo sąžinę atlikti abortus. Nepaklusę rafinuotai vadovų ir kolegų prievartai, rizikuoją negauti gydytojo diplomo arba prarasti darbą. Sielovadoje susiduriama su faktais, kad gydytojai, neatlaikę spaudimo žudyti negimusią gyvybę, verčiau pasirenka išvykti iš Lietuvos ir įsidarbina svetur, kur jų teisė nesielgti prieš sąžinę yra gerbiama. Kitų šalių patirtis rodo, jog tokia prievarta akušerijoje ir ginekologijoje nuvertina pačią specialybę. Pavyzdžiui, Jungtinės Karalystės Karališkoji ginekologų ir akušerių kolegija pripažįsta, jog dėl šios priežasties, studijuojantieji medicinos mokslus nesirenka akušerijos ir ginekologijos specialybės.

Suvokiant, kokia jauna yra Lietuvos demokratija, Konstitucijoje 1992 metais įtvirtinusi prieš tai pusę amžiaus siektą teisę į sąžinės laisvę, su dideliu susirūpinimu žvelgiame į šiuo metu Sveikatos apsaugos ministerijoje rengiamą medicinos normą „Gydytojas akušeris ginekologas“. Visada supratome šią specialybę kaip labiausiai padedančią ateiti į pasaulį naujai gyvybei. Tuo tarpu rengiamame dokumente ketinama įtvirtinti asmens, norinčio užsiimti akušerio ginekologo praktika, pareigą gebėti atlikti neštumo nutraukimo operacijas iki 22 savaitės, sterilizaciją bei dirbtinį (pagalbinį) apvaisinimą. Tokių procedūrų privalomumas mokymo/mokymosi procese pavers akušerio ginekologo specialybę neprieinama daugeliui jaunuolių, kurie mielai rinktųsi kelią tarnauti gyvybei globojant ją pačiu jautriausiu – prenataliniu – laikotarpiu, arba vers būsimuosius medikus elgtis prieš sąžinę. Įpareigojimas gydytojams išmokyti atlikti minėtąsias procedūras taip pat kels ir sudėtingų teisinių klausimų, susijusių su medicinos normos atitikimu Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams.

Pripažindami, kad užtikrinta asmens teisė nesielgti prieš sąžinę reiškia, jog visuomenė deklaruoja savo siekį būti teisinga visuomene, kurioje nėra prievartos, kviečiame atidžiai bei atsakingai apsvarstyti rengiamą akušerio ginekologo medicinos normą ir patvirtinti tokį dokumentą, kuris apsaugotų medikus nuo sąžinės konflikto.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius
Lietuvos Vyskupų Konferencijos
pirmininkas

Vaikai – mūsų ateitis. Dainų šventė, Vilnius, 2007 liepa.

Jono Kuprio nuotr.

Islamistai miršta, o Kremlius tik griežia dantimis

PETRAS KATINAS

Pasaulio musulmonai, ne vien tik islamistai radikalai, reiškia didžiulį savo nepasitenkinimą, kad Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II suteikė riterio laipsnį žinomam indų kilmės rašytojui „Šetono eilės“ autoriui. Prieš daugiau nei 10 metų dvasinis Irano musulmonų vadovas ajatola Homeini, paskelbęs šią knygą baisiu musulmonų ir Alacho įžaidimu, paskelbė fatvą – mirties nuosprendį Rushdie. Dar daugiau islamistai už rašytojo galvą pažadėjo beveik 3 mln. dolerių. Net kai kurių musulmoniškų šalių vadovai atvirai reikė savo nepasitenkinimą tokiu karalienės Elizabeth II sprendimu. O vienas iš „Al Qaeda“ fanatikų teroristų vadovo Osama bin Laden pavaduotojų Didžiąją Britaniją pavadino „mažesniu šetonu“, kurį reikia sunaikinti kaip ir „didįjį šetoną“ – JAV.

Kaip žinoma, Jungtinės Karalystės karalienė savo gimtadienio proga tradiciškai skelbia garbingais apdovanojimais pažymimų žmonių sąrašą. Be rašytojo Rushdie, šį kartą daugiausia dėmesio susilaukė aukštasis karališkasis apdovanojimas, skirtas buvusiam aukštam SSRS KGB karininkui pulkininkui Oleg Gordijevskij. Tai buvo pats aukščiausias sovietinio KGB karininkas, dirbęs Didžiosios Britanijos žvalgybai. Kaip pažymi viso pasaulio žvalgybos specialistai, Gordijevskij istorija labai primena rašytojo Jan Fleming romaną „Iš Rusijos – su meile“ ir jo pagrindinį herojų James Bond.

Gordijevskij, kaip gabus žvalgybininkas, buvo paskirtas šnipinėti į Londoną, padarytas „diplomatu“ prie SSRS ambasados Londone. Ši ambasada daugiau už kitas sovietų ambasadas užsienyje buvo tiesiog prikimšta KGB ir GRU šnipų. Gordijevskij su britų žvalgyba pradėjo dirbti vos atvykęs į Londoną 1974 metais ir sėkmingai darbavosi iki 1985 m. Britanijos žvalgybos MI-6 analitikų vieningu pripažinimu, šis sovietų šnipas buvo pats didžiausias MI-6 laimėjimas šaltojo karo metais. Tikrai Gordijevskij deka pavyko išaiškinti kelias dešimtis Sovietų Sąjungos agentų, kurie daugiausia dirbo prisidengdami SSRS ambasada. Tuomet iš Anglijos buvo išvaryti 25 sovietų šnipai, tarp jų ir mūsų tėvynainis R. Vaisauskas, dabar rašantis memuarus laisvojoje Lietuvoje ir besigiriantis, kaip jis kovėsi su Vakarų imperialistais. Tada Kremliuje kilo didelis skandalas, ir Lubiankos generolai suvokė, kad apie sovietų šnipų tinklą Anglijoje galėjo žinoti tikrai žmogus, gerai susipažinęs su labai slapta informacija bei dokumentais. Įtarimai krito ant pulkininko Gordijevskij ir jis 1985 metų gegužę buvo atšauktas į Maskvą.

Boris Jelcin laikais buvo rašoma, kad Gordijevskij išdavė Londone dirbęs JAV Centrinės žvalgybos valdybos agentas, kurį KGB užverbavo gąsdindamas, kad bus atskleisti jo įtartini seksualiniai ryšiai su labai prastos reputacijos moterimis. Taip pat kad dėl tų ryšių šis KGB agentas turėjo didelių finansinių problemų. Tačiau, matyt, to KGB agento įtarimai Lubiankai pasirodė dar nepakankamai įtikinantys, todėl Gordijevskij nesiryzta areštuoti jam atvykus į Maskvą. Prie jo buvo prikabinotos net kelios „uodegos“. Aišku, toks patyręs žvalgas kaip pulkininkas Gordijevskij puikiai jautė, kas jam gresia. Tą žinojo ir Britanijos MI-6 vadovai, nusprendę nepalikti jo nelaimėje ir žūtbūt išgelbėti. Su labai patyrusių britų žvalgybininkų pagalba, Gordijevskij trumpam pavyko atsikratyti jį sekusios „uodegos“ ir automobilio bagažinėje pervežti jį į Suomiją, o iš ten, irgi slapta, nes britai visiškai pagrįstai nepasitikėjo ir Suomijos specialiosiomis tarnybomis, išvežti į Angliją.

Ir štai dabar Gordijevskij vardas vėl sumirgėjo pasaulio žiniasklaidoje. Pažymima, kad karalienė Elizabeth II pirmą kartą Didžiosios Britanijos istorijoje aukštu apdovanojimu pagerbė buvusį sovietų agentą, nors jų, pabėgusių į ūkanotą Albioną, buvo ne vienas. Gordijevskij apdovanojimas Šv. Mykolo ir Šv. Jurgio trečiojo laipsnio garbės ordinu. Tai šeštasis ordinas Anglijos valstybinių apdovanojimų hierarchijoje. Apdovanojimo rašte pabrėžiama, kad ordinas Gordijevskij skiriamas už jo ištikimą tarnybą ir nuopelnus užtikrinant Jungtinės Karalystės saugumą.

Oficialūs Kremlius, skirtingai nuo musulmoniškų šalių vadovų, pasmerkusių karalienės Elizabeth II apdovanojimą „Šetono eilių“ autoriui, Gordijevskij apdovanojimo nekommentavo. Nors ir jam tebegalioja Kremliaus „ajatolų“ paskelbta „fatva“.

Na, o valdžios kontroliuojama „patriotinė“ spauda, aišku, nepamiršo to įvykio. Pavyzdžiui, vienas iš Kremliaus organų „Rosijaskaja gazeta“ savo straipsnį pavadino: „Jos Didenybės šnipas“.

**Remkite ir platinkite
katalikišką spaudą**

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.or

Užrašai iš provincijos

STASYS GOŠTAUTAS

ČIURLIONIO PIEŠINIŲ IR ESKIZŲ KATALOGAS

Kiekvienais metais pasirodo kokia nors knyga ar albumas apie Čiurlionį. Pereitais metais išėjo, rodos, tik viena knyga, Vilniaus universiteto išleista, Vyganto Broniaus Pšibilsio sudaryta, jau labai kukli ir nežinau, ar labai reikalinga — Čiurlionio amžininkų liaupsės, pavadintos „Atsiminimai apie M. K. Čiurlionį“ (Vilnius: Aidai, 2006). Tačiau ta knyga yra daugiau nei atsiminimai: yra neblogos dokumentinės medžiagos, nors kartais perduotos per trečias lūpas ir labai vėlai užrašytos, tad reikia labai atsargiai ja naudotis.

Prieš porą metų išėjo gal viena iš vertingiausių studijų apie Čiurlionį per paskutiniuosius 18 metų, aišku, čia aš turiu omeny Rasos Andriūšytės-Žukienės šiek tiek pakeistą disertaciją — „M. K. Čiurlionis: Tarp simbolizmo ir modernizmo“ (Vilnius: Versus Aureus, 2004). Rasa yra viena iš retų šių dienų čiurlionisčių, išdriususių naujai pažūrėti į Čiurlionį ir parūpinti alternatyvą Vytauto Landsbergio knygai apie Čiurlionį.

Neminiu katalogų ir brošiūrų, kurie keliauja su dailininko darbais po Europą, jie sudaryti nemažą šūnų publikacijų, bet jų mokslinė vertė dažnai būna labai maža. Pavyzdžiui, šiais metais Čiurlionio paroda vyko Danijoje, bet katalogo neteko matyti. Problema yra ta, kad muziejus su mielu noru ji man atsiųstų, bet pašto kainos katalogo persiuntimą padaro neįmanomą.

Knygos, kurios pasirodo dabar, dažniausiai yra ne improvizuotos, bet ilgų metų rimtas darbas. Štai šiais metais pasirodė jau trys knygos/albumai/katalogai, o jau iki metų pabaigos dar likę pusė metų. Pirmoji, nors išėjo antra, lenkiškai, yra mano gero draugo iš Adomo Mickevičiaus universiteto Poznanėje, profesoriaus Radosław Okulicz-Kozaryn leidinys „Lietuvis tarp Karaliaus-Dvasios paveldėtojų. M. K. Čiurlionio kūryba Jaunosios Lenkijos kontekste“ (Seria Filologia Polska nr 97. Poznań, 2007. P. 312, 140 ill.).

Paskutiniu metu daug kur susidomėta dailininkais poetais, yra ruošiamos parodos tokiam reiškiniui paliustruoti. Viena iš jų greitai bus surengta čia pat, Cambridge, MA, Pierre Menard galerijoje, kur tarp kitų poetų bus ir Federico Garcia Lorca bei Jorge Luis Borges piešiniai kartu su jų poezija.

Tiesiog stebėtina, kad ir čia Čiurlionis tinka, nes jis paliko gražių tekstų lenkų kalba ir, aišku, nepaprastos tapybos (dažniausiai būna atvirkščiai — puiki poezija, bet vidutinė tapyba). Ir tai patvirtina ką tik pasirodžiusi Radek, kaip mes jį vadiname, knyga, kurioje autorius analizuoja Čiurlionio poemos „Sonata“ giminingumą su romantiku Juliusz Stowacki. Tarp kitko, knyga ką tik išėjo, bet aš ją gavau per internetą, tai dar kartą įrodo, kad galima apsieiti ir be pašto.

Daug metų muzikinę Čiurlionio kūrybą tyrinėjo muzikologas Darius

Kučinskas, parengęs „Chronologinį Mikalojaus Konstantino Čiurlionio muzikos katalogą“ (Kaunas: Technologija, 2007). Jis papildė V. Landsbergio viso gyvenimo triušą, pristatant Čiurlionio muzikinį palikimą. Jame pirmą kartą pateikiami visi žinomi Čiurlionio muzikiniai rankraščiai. Prie šio katalogo dar reikia pridėti „Celestion Harmonies“ išleistą ketvirtą kompaktinę plokštelę su Čiurlionio fortepijoniniais kūriniais.

Dabar telieka išleisti Čiurlionio laišku rinkinį, kurį prieš daug metų pradėjo rengti Petras Kimbrys. Visi čiurlionistai tiesiog negali sulaukti viso Čiurlionio.

Mildos triušo dėka, tie, kurie vis dar turėjo klausimų dėl Čiurlionio staiga, o gal ir ne visai staiga, posūkio nuo Leipzig konservatorijos prie tuo momentu vienintelės Jan Kuzik piešimo mokyklos, galės spręsti, su koku azartu Čiurlionis ėmėsi ieškoti dailėje to, ko jis, atrodo, pasigedo muzikoje.

Bet grįžkim prie šių metų knygos — Mildos Mildažytės-Kulikauskienės „M. K. Čiurlionis: piešiniai, kompozicijų eskizai, grafika“, (Vilnius: Mokslas ir enciklopedijų leidybos institutas, 2007), ar greičiau — Mildos katalogo, kitaip nedrįstu jo vadinti, nors ir atrodo kaip monumentalus albumas. (Lietuvoje mes persistengiame spausdindami „liuksusinius“ albumus, daugumai jie yra neprieinami ir jų persiuntimas yra brangesnis už pačią knygą. Šio albumo kaina leidykloje — 126 litai.)

Pavadindamas knygą albumu, nenoriu pasakyti, kad tai nerimtas darbas. Tai kaip reta rimtas ir labai kruopštus Čiurlionio piešinių ir kompozicijų katalogas, sudarytas per daugelį dailininkės ir viso gyvenimo čiurlionistės tyrinėjimo metų. Kaip ir Čiurlionio laišku, šis katalogas jau seniai buvo reikalingas, jo pasirodymas yra didelis įvykis ne tik Lietuvos meno pasaulyje.

Truputį neaiški šios knygos-katalogo ar albumo paskirtis, nes katalogui knyga per „liuksusinę“, albumui — per kukli medžiaga, dauguma jos yra studentiški pratimai, darbai, kurie dažniausiai būna išmetami egzaminų dieną. Bet iš paprasto, kuklaus katalogo leidykla padarė albumą, kuris pretenzingai sunkus, nėra nei lengvai skaitomas, nei naudojamas. Deja, toks jis yra ir Mildos dešimties metų vargas yra tikrai prabangiai pristatytas.

Tai dar vienas rimtas Čiurlionio dokumentas, kuriame surasime ir teigiamų, ir neigiamų aspektų. Nežinau, ar vertėjo viską, ko Čiurlionis neišmetė, sudėti į vieną knygą. Daug kas buvo išgelbėta giminių ir tai suprantama. Čiurlionis tikrai nesvajoto visų tų piešinių išsaugoti, bet reikia pripažinti teisybę, jog jis jų nesunaikino, kaip dauguma studentų.

Dabar beveik po šimto metų žiu-

rovos/skaitytojas gauna beveik 750 Čiurlionio darbų, kurių daugumos nepažinojo ir kurie, rimtai išanalizuoti, padės suprasti dailininko kelią į tapybą. Peržiūrėjus 1902 metų piešimo albumą krinta į akis, su kokia aistra jaunas muzikas ėmėsi mokytis piešti, pvz., pirmas Čiurlionio 1902 metų autoportretas parodo, kad ten yra besiveržiančio talento. Tai ne diletanto, bet rimto dailininko, rimtai ieškančio gyvenimo prasmės per dailę, darbas.

Bet vis vien pasigendame to, ko Čiurlionis niekad neturėjo — tikrų portretų, moters aktų, piešinių ir eskizų, su kuriais dailininkas būtų galėjęs žaisti. Jeigu Čiurlionio tapyboje labai pasigendame žmogaus ir ypač moters, tai pradiniuose moksleivio piešiniuose tų anoniminių „portretų“ daug, nors jie ir nerodo ypatingo talento. Jie — geri studento darbai ir nežinau, kiek jie padės garsinti Čiurlionio vardą pasaulyje. Jie tikrai neturi to patrauklumo ar genialumo, kaip Odilon Redon ar Henry Matisse piešiniai. Aišku, dailininkas negalvojo skirti jiems ypatingo dėmesio savo kūryboje, galop jie buvo eskizai tolimesniems darbams, tuo jie ir yra įdomūs,

Gaila, kad tarp tiek nupieštų portretų beveik nėra nė vieno, kurį būtų galima identifikuoti. Tai dar kartą rodo, kad Čiurlionis piešė modelį ir jo identitetas jam buvo visai nesvarbus, tai klasės disciplina. Tuo tarpu dauguma jo gamtos kompozicijų ir eskizų veda į jo tapybą, ypač tų, kuriuos jis nupiešė jau išėjęs iš mokyklos grynai sau, kaip dienoraštį, kad neužmirštų ar gautų idėjų, o gal išspręstų kompozicinę problemą ir t. t.

Iš katalogo matosi, kad Čiurlionis išnaudojo kiekvieną popieriaus gabaliuką, net ant natų nesulaikydavo nupiešęs veido profilio ar ko nors panašaus. Ir vėl prisimenu Cervantes atvejį: jis ant kiekvieno rasto popieriaus lapelio vis ką nors užrašydavo.

Bet didžioji dalis tų anoniminių studento modelio piešinių yra nuobodūs. Aišku, Milda turėjo pasirinkti, ką dėti ir ko nedėti, bet taip darydama būtų užvedusi nesibaigiančią polemiką. Tada neturėtume „opera omnia“ Čiurlionio darbų. Gal ir reikėjo išgelbėti visą Čiurlionį ir parodyti, koks jis iš tikrųjų yra — su gerais ir ne taip jau pavykusiais jo momentais.

Katalogas spalvotas, nors daug piešinių ir eskizų buvo nespaltuoti, nežinau, ar reikėjo visą katalogą padaryti spalvotą. Mildos triušo dėka, tie, kurie vis dar turėjo klausimų dėl Čiurlionio staiga, o gal ir ne visai staiga, posūkio nuo Leipzig konservatorijos prie tuo momentu vienintelės Jan Kuzik piešimo mokyklos, galės spręsti, su koku azartu Čiurlionis ėmėsi ieškoti dailėje to, ko jis, atrodo, pasigedo muzikoje. O gal muzika jį nuvedė į dailę ir poeziją? Vienu žodžiu, ši klausimą išnarplioti bus užduotis būsimiems studentams. Jeigu kada būtų išleista antroji laida, siūlau ją padaryti minkštais viršeliais („paperback“) ir pridėti pilną pavardžių rodyklę. Ši sykį nekalbėsiu apie keturis įvadininius tekstus. Tegul jie kalba už save.

Baigiant noriu pastebėti, kad tai nėra joks naujas Čiurlionis. „Catalogue raisonne“ — kaip sako prancūzai, buvo seniai laukiamas ir dar kartą reikia stebėtis, kad užtruko šimtą metų jį sudaryti.

nes tinka būti palyginti su tapyba.

Klausimas, kodėl Čiurlionis žmogaus nupiešė ant drobės tempera ar aliejumi? Ar nesijautė užtektinai stiprus, ar jam rūpėjo daugiau gamta, ar drovėjosi piešti nuogos moters kūną? Tačiau yra viena kita išimtis, savo nuostabai kataloge atradau jų keletą: Nr. 251, 255, 692, 276 (šis paskutinis nežinau kieno pavadintas „Nuogos moters piešiniai“ (1904)). Bet kaip sako ispanų priežodis, viena lakštingala neatneša vasaros.

Mikalojus Konstantinas
ČIURLIONIS:
piešiniai,
kompozicijų eskizai,
grafika

Knygą galite nusipirkti „Draugo“ knygynėlyje. Tel.: 773-585-9500.

LR GARBĖS KONSULŲ SUVAŽIAVIMAS VILNIUJE

Liepos 4 dieną Vilniuje įvyko trečiasis Lietuvos garbės konsulų suvažiavimas

INGRIDA BUBLIENĖ

LR Garbės generalinė konsulė
Ohio, Indiana ir Kentucky
valstijose

Šiandien įvairiuose pasaulio kraštuose Lietuvą be kitų diplomatų atstovauja ir garbės konsulai. Tai įvairių profesijų vyrai ir moterys: sėkmingi verslininkai, mokslininkai, žurnalistai, kompanijų prezidentai ir t. t. Pagrindinis jų darbas — atstovauti Lietuvą kultūrinėje, ekonominėje ir mokslinėje srityse. Šiuo metu Lietuvos Respubliką iš viso atstovauja 143 garbės konsulai 67 kraštuose. Jie yra įvairių tautybių, įvairių kultūrų bei skirtingų papročių, tačiau juos visus jungia meilė Lietuvai.

Trečiasis garbės konsulų suvažiavimas vyko Vilniuje liepos 4-6 dienomis. Šį, kaip ir ankstesnius, organizavo Užsienio reikalų ministerija. Šių metų suvažiavimo temos buvo ekonomika, kultūra, turizmas ir konsuliniai reikalai.

Suvažiavimo išvakarėse „San Marco“ restorane įvyko susipažinimo vakaras-priėmimas. Priėmimo šeimininkas — Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus dr. Oskaras Jusys. Suvažiavę konsulai sveikinosi vieni su kitais, dalijosi įspūdžiais, žavėjosi istoriniu Vilniaus senamiesčiu.

Liepos 4 d. į „Naručio“ viešbutį konsulai rinkosi suvažiavimo atidarymui. Susirinko apie 100 konsulų iš 56 kraštų. Antrosioms konsulų pusėms buvo atskirai suorganizuota įdomi programa. Užsiregistruojant kiekvienas konsulas buvo apdovanotas portfeliu su įvairiomis rašymo priemonėmis bei literatūra apie Lietuvą.

Suvažiavimą atidarė Užsienio reikalų ministerijos sekretorius dr. Oskaras Jusys. Minutės tyla buvo prisiminti mirę garbės konsulai: Jurgis Jurgutis ir Alberto Bertoldi. Atidarymo žodį tarė Užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas. Jis pasveikino ir padėkojo konsulams už puikią Lietuvos reprezentaciją užsienyje ir paragino konsulus prisidėti prie Lietuvos ekonominės plėtros. Savo žodyje Vaitiekūnas taip pat sakė, kad jis ką tik grįžo iš Graikijos, kur jam buvo malonu pasigirti, kad Lietuva turi 3,000 ežerų, kai tuo tarpu graikai didžiūojasi turį 3,000 salų. Tai svarbios gamtos detalės, tinkamos turizmui skatinti.

Sesijoms vadovavo Užsienio reikalų ministerijos sekretorius dr. Oskaras Jusys ir Užsienio reikalų ministerijos konsulinio departamento direktorius dr. Petras Anusas.

Paskaitą „Lietuvos ekonomika šiandien ir rytoj“ skaitė „Vilniaus banko“ patarėjas dr. Gitanas Nausėda. Savo paskaitoje jis detalai pristatė dabartinę Lietuvos ekonominę padėtį, lygindamas ją su kitais Pabaltijo kraštais. Apie sėkmingas investicijas Lietuvoje kalbėjo „Indorama“ firmos viceprezidentas Vito K. Gupka.

Įvairių verslo asociacijų atstovai: Rimas Varkulevičius, Simonas Girzijauskas, Titas Anuškevičius, pristatė savo veiklą bei pateikė pasiūlymus, kaip garbės konsulai gali padėti šioms asociacijoms.

Po pirmos sesijos gražiajame „Naručio“ viešbutyje skaniai pietavę, pabendraavę, pasidalinę įspū-

džiais vėl visi rinkomės klausytis „Knowledge Economy Forum“ direktoriaus Edgar Leichter paskaitos apie sėkmingas Lietuvos įmones, kurių produkcija šiandien eksportuojama į įvairius kraštus. Andrius Pulokas iš Užsienio reikalų ministerijos Eksperto ir investicijų departamento papasakojo apie to skyriaus darbą ministerijoje.

Po paskaitų kai kas vyko į Trakus, kiti pasuko į liepos 4-osios gegužinę Verkių sodyboje, kurią kasmet rengia Amerikos prekybos rūmai. Vakare konsulai grožėjosi senamiesčiu bei Gedimino prospektu, vaišinosi įvairiose kavinėse.

Antroji suvažiavimo diena buvo skirta kultūrai, turizmui ir krašto identitetui. Visos sesijos vyko Vilniaus miesto tarybos salėje. Sesiją atidarė miesto meras Juozas Imbrasas, pasveikinęs visus suvažiavusius konsulus ir palinkėjęs visiems kuo įspūdingiausių dienų Vilniuje.

Toliau sesijai vadovavo Užsienio reikalų atstovas Laimonas Talat-Kelpša ir Informacijos ir viešųjų santykių departamento direktorė Violeta Gaižauskaitė. Kultūros viceministras Gintautas Sodeika skaitė paskaitą „Lietuvos įvaizdis ir kultūra“. Žavėjomės įvairiomis kultūros šakomis, kurios šiandien garsina Lietuvos vardą.

Elona Bajorinienė Vilniaus 2009 metų Europos kultūros sostinės komisijos direktorė vaizdžiai pristatė ruošiamas programas 2009 metams, kai Vilnius taps Europos kultūros centru. Rūta Jurgilaitė kalbėjo apie ambasadorių programą, kuri taip pat propaguos Vilnių. Pietų metu veikė parodelė, kurioje buvo galima susipažinti su įvairių leidyklų išleistomis knygomis apie Lietuvą.

Popietinėje sesijoje Turizmo departamento direktorius Alvytis Lukoševičius kalbėjo apie turizmą ir tai, kaip turizmas per pastaruosius metus yra padidėjęs Lietuvoje. Nijolė Bitinienė, Marketingo departamento direktorė, parodė įdomų video filmą ir pasidalino numatytais planais turizmui plėsti.

Po to vyko įdomi sesija „Lietuvos identitetas pasaulyje“. Kalbėjo Lietuvos operos ir baletų teatro direktorius

LR Prezidentas Valdas Adamkus ir LR Garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė.

Gintautas Kėvišas, garbės konsulė Danijoje Eva Caspersen, garbės konsulas JAV Thorsteinn Gislason ir garbės konsulė Prancūzijoje Anne-Marie Jeanne Helene Goussard. Visi išryškino Lietuvos deimantukus, pabrėždami, kad dar daug pastangų reikia įdėti, kad tie deimantukai kuo greičiau sužibėtų.

Bendrai nuotruakai visi konsulai susirinko į Užsienio reikalų ministeriją. Vėliau vyko privatūs konsulų susitikimai su įvairiais ministerijos pareigūnais.

Vakare Karolio De Vimo malūne, Belmonte, vyko Užsienio reikalų ministro Petro Vaitiekūno skirtas konsulams priėmimas. Tą vakarą negailingas lietus neleido pasigrožėti šiuo nuostabiu Vilniaus kampeliu, tačiau nors ir lijo, vakaras vyko pakilioje nuotaikoje.

Liepos 6 d. — Lietuvos Valstybės dieną — dalyvavome iškilmingame vėliavos pakėlime prie Prezidentūros. Tą dieną įvairiose Vilniaus vietose vyko šventiški renginiai.

Vakare Prezidentūros kiemelyje įvyko Prezidento Valdo Adamkaus

priėmimas Valstybės dienos proga. Priėmimo konsulai turėjo progą susitikti su įvairiais vyriausybės nariais, parlamentarais, verslininkais ir kitais svarbiais žmonėmis. Prezidentas stengėsi visus konsulus pasveikinti ir su jais pabendrauti. Šiuo iškilmingu renginiu ir baigėsi trečiasis konsulų suvažiavimas, kuris ir vėl subūrė tautos atstovus iš įvairių kraštų ir pažėrė jiems daugybę informacijos, kaip geriau atstovauti Lietuvą ir dirbti jos naudai. Visiems konsulams, kurie pageidavo, buvo taip pat įteikti pakvietimai į visus Dainų šventės renginius.

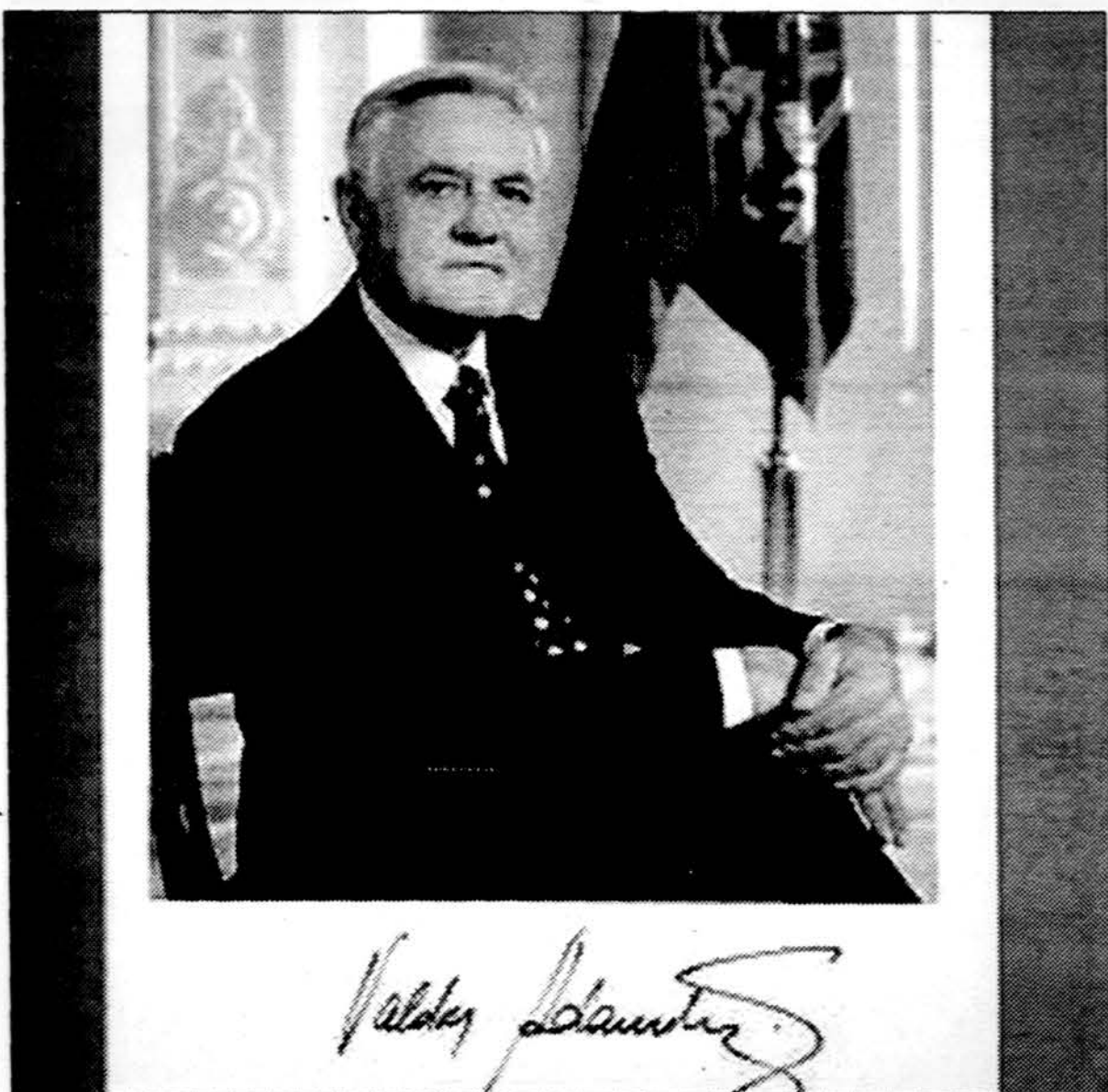
Ministerijos ambasadorius Romanas Podagelis, kuriam pavaldūs visi garbės konsulai, FLYLAL žurnale „Lithuania in the World“ rašo, kad Lietuvos garbės konsulai turi būti plačios asmenybės su universaliomis idėjomis. Džiugu, kad minėtame žurnale pristatyti konsulai šią ambasadoriaus mintį kuo geriausiai atitinka.

Kitame „Draugo“ numeryje su pažindinsime su keletu Lietuvos Respublikos garbės konsulų Amerikoje.

Bendra LR garbės konsulų nuotrauka.

Interneto aukcione — kaukolės ir Adamkaus autografas

Už 99 dol. galima įsigyti V. Adamkaus atvaizdą su autografu.

Įuratė Skėrytė Alfa.lt

Prezidento Valdo Adamkaus autografas, ženklukas su kadenciją baigusio prezidento Algirdo Brazausko atvaizdu, krepšininko Žydrūno Ilgausko marškinėliai, dabartiniai ir prieškariniai litai, lietuviški valstybiniai automobilių numeriai...

Visa tai ir daug daugiau galima įsigyti populiariausiame interneto aukcione „eBay“ bei jo parduotuvėje „Buy it now“ („Pirk dabar“). Tačiau didžiąją dalį lietuviškų daiktų parduoda užsieniečiai arba kitose šalyse gyvenantys tautiečiai. Lietuvos gyventojai kol kas vangiai siūlo neberekalingus daiktus.

Įdomūs vos du politikai

1995 m. „eBay“ aukcionas buvo įkurtas nereikalingiems daiktams

parduoti. Tačiau ilgainiui jis tapo didžiausiu interneto aukcionu.

Dabar „eBay“ – bene geriausia vieta įvairioms naujoms, taip pat neįprastoms prekėms arba retenybėms už gerą kainą įsigyti. Dėl įdiegtos patikimos atsiskaitymo sistemos žinoma tvirtina, kad aukcione pirkti saugu. Šis aukcionas turi atskirus padalinius 26 valstybėse.

Su Lietuva susijusių daiktų „eBay“ – vos keli šimtai. Daugumą jų sudaro pašto ženklai, senovinės monetos ir įvairūs daiktai, susiję su sovietine simbolika.

Peržvelgus aukciono ir interneto parduotuvės pasiūlą galima daryti išvadą, kad Lietuvos sportininkų pavardės užsienyje labiau žinomos nei mūsų politikų. Su jų vardais susijusių daiktų parduodama gerokai daugiau. Tačiau V. Adamkaus autografas kažkodėl įvertintas keliskart brangiau nei legendinio krepšininko Arvydo

Sabonio.

Amerikietiškoje parduotuvėje mūsų prezidento nuotrauką su autografu galima įsigyti už 99 dolerius (250 litų). Kartu parduodamas ir oficialus Lietuvos Prezidentūros raštas, 2005 m. siųstas kažkokiam JAV piliečiui. Juo dėkojama šiam piliečiui ir kaip padėkos ženklas įdėta V. Adamkaus nuotrauka.

Ten pat galima įsigyti ir ženkluką su kitu Lietuvos politiku – A. Brazausku. Kadangi ant jo puikuojasi užrašas „Brazauskas Lietuvai '93“, galima spėti, jog ši relikvija likusi nuo prezidento rinkimų. Florida valstijoje, JAV, gyvenančio pardavėjo manymu, šis daiktas vertas 2,95 dolerio (7,5 lito).

Kitų Lietuvos politikų pėdsakų interneto parduotuvėje rasti nepavyko.

Populiariausi – krepšininkai

Mūsų krepšininkų relikvijos amerikiečiams atrodo kur kas patrauklesnės, nors jų autografai įkainoti pigiau nei V. Adamkaus.

Štai A. Sabonio pasirašytą fotografiją galima įsigyti už 10 dolerių (25 litus), Šarūno Marčiulionio – už 7–35 dolerius (17,5–87 litus). Šarūno Jasikevičiaus autografas kainuoja apie 20 dolerių (50 litų), Žydrūno Ilgausko – 35 doleriai (87 litai). Už 25 dolerius (62 litus) galima nusipirkti šio sportininko pavarde ir vienuoliktą numerį pažymėtus marškinėlius.

Beje, aukcione tebėra populiarius marškinėliai su žinomos roko grupės „Grateful Dead“ simbolika. Tokius marškinėlius Lietuvos krepšinio rinktinė vilkėjo Barselonos olimpiadoje 1992 m.

Parduoda gimimo liudijimą

Amerikietiškoje aukcione bene brangiausiai parduodamas 1922 m. pagamintas šimto litų banknotas. Washington, DC, gyvenantis pardavėjas norėtų už jį gauti mažiausiai 1,330 dolerių (3,325 litus).

Vienas iš nedaugelio Lietuvos

gyventojų, užsiregistravusių „eBay“ aukcione, šiaulietis, bando parduoti alaus kamštelių kolekciją. Šiauliuose parduodamas ir sovietiniais laikais išduotas gimimo liudijimas. 1952 m. Šeduvos rajone gimusios Glemutės Sereikaitės liudijimo pradinė kaina – vos vienas doleris (2,5 lito).

Kam reikia KGB darbuotojo pažymėjimo?

Jau kelerius metus interneto aukcionai veikia ir Lietuvoje.

Čia parduodamų daiktų asortimentas – gerokai didesnis. Be tradicinių prekių – monetų, pašto ženklų, vokių, sovietinių laikų loterijos bilietų, atvirukų – galima aptikti ir netikėtų dalykų.

Pavyzdžiui, aukcione Pirkis.lt siūloma įsigyti kaukolių kolekciją. Šios formos peleninės, taupyklės ir statulėlės įvertintos 230 litų. Vilniuje parduodamas neįprastos formos 4,2 kg sveriantis titnago akmuo. „Labai retas eksponatas, tokios formos gal apie 10 vnt. pasaulyje. Tinkamas naudoti tam tikroms apeigoms“, – už šį turtą pardavėjas norėtų gauti mažiausiai 1,200 litų.

Bronzos spalvos iš aliuminio pagaminto Lenin bareljefo pradinė kaina – 250 litų, sovietų kariuomenės uniformos – 100 litų.

Internetu galima nusipirkti net tuščią KGB darbuotojo bilietą. „Galėsit užsipildyti“, – siūlo pardavėjas. Jo manymu, toks daiktas vertas mažiausiai 70 litų.

Aukcione siūlomas net 1940 m. kario dešinės kojos batas. „Išlikęs sveikas, išskyrus siūles“, – apie daiktą būklę parašė jo pardavėjas.

„Lietuvoje interneto aukcionai dar nėra populiarius. Maža apyvarta. Tačiau manome, kad tai ateities verslas, dėl to ir įkūrėme aukcioną“, – sakė vieno lietuviškojo interneto aukciono Aukcionas.com vadybininkas Romanas.

Ši svetainė nei dideliu pirkeju, jei pardavėjų susidomėjimu pasigirti negali. Tačiau kaip patys pripažįsta, kol kas neinvestuojama į šią paslaugą.

Naujoji geležinė uždanga?

Atkelta iš 1 psl.

sustabdyti Jungtinių Valstijų skverbimąsi į posovietinę sferą. Pirmiausia ir visų svarbiausia tai reiškia Amerikos planų dislokuoti antiraketinės gynybos sistemos elementus Lenkijoje ir Čekijoje sužlugdymą. Kremliaus neįtikina teiginiai, esą ši sistema būtina Europai apsiginti nuo galimo Irano užpuolimo. Maskva įsitikinusi, kad antiraketinės gynybos sistema bus grėsmė jos branduoliniui pajėgumui.

V. Putin siekė susirinkti diplomatinių dividendų visame pasaulyje ir taip atgrasyti JAV nuo savo planų. Maskva ir toliau nepritaria Kosovo nepriklausomybei, tikėdamasi šios problemos išsprendimą suteikti mainais į NATO plėtros sustabdymą arba antiraketinės gynybos sistemos Europoje nedislokavimą.

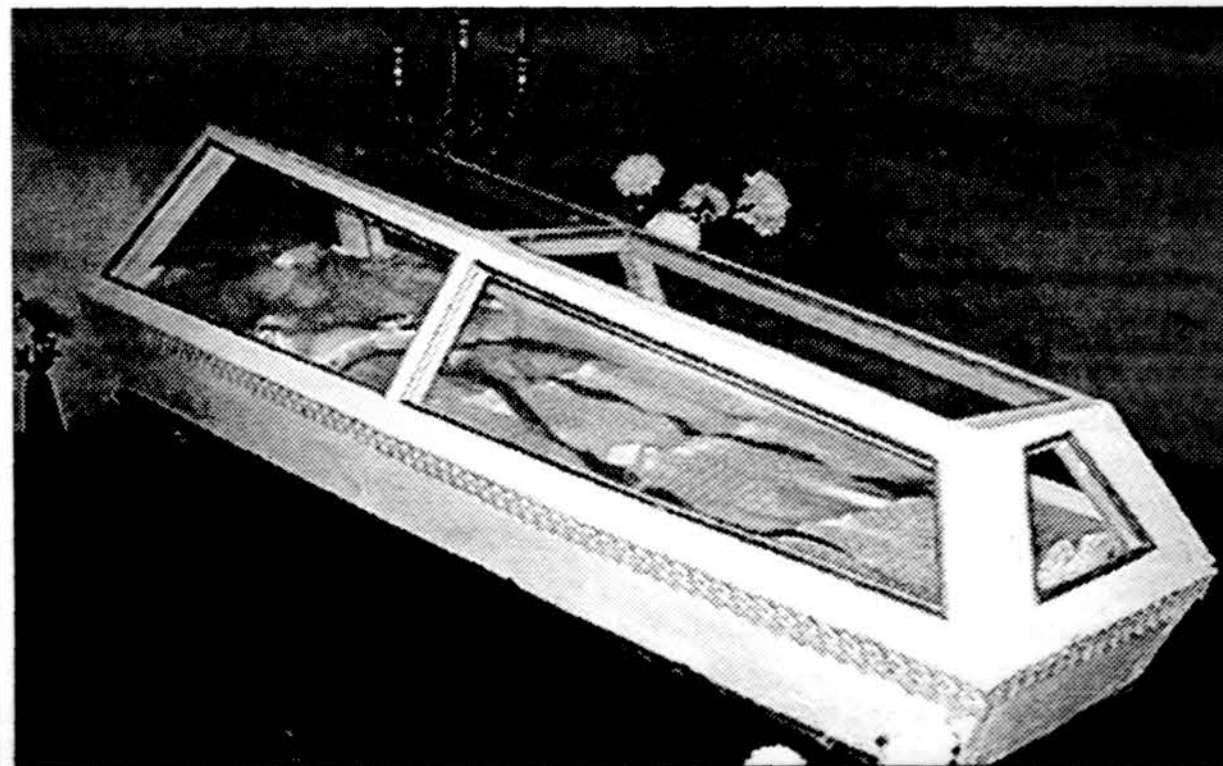
Rusija taip pat žaidžia dvigubą žaidimą su Iranu: Kremlius oficialiai palaiko JAV reikalavimus dėl sankcijų Teheranui kaip bausmę, kad šis nesutiko užbaigti urano sodrinimo. Antra vertus, tuo pat metu Maskva pakvietė Iraną prisidėti prie Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijos – Azijos valstybių sąjungos, vadovaujamos Rusijos ir Kinijos. „Rusijai taip

pat aktualūs JAV nuogastavimai dėl Irano branduolinio ginklo, – „Newsweek“ sakė Rusijos Mokslų akademijos analitikas Viačeslav Polikarpov. – Tačiau Putin Iranas reikalingas ir kaip sąjungininkas, kuris padėtų kovoti su Amerikos įtaka regione.“

Siekdama savo tikslų Maskva taiko ir senus metodus – žvargina ginklais. Liepos pradžioje Rusijos vicepremieras Sergej Ivanov pagrasino dislokuoti taktinį branduolinį ginklą Kaliningrado srityje, jei Amerika ir toliau sieks dislokuoti antiraketinės gynybos sistemą Europoje.

Galingiausias strateginis Rusijos ginklas yra ne branduolinis, o energijos ištekliai.

„Sunku priešintis Rusijai žinant, kad ši gali sugriauti tavo šalies ekonomiką per kelias dienas“, – savitraščiui tvirtino diplomatas iš Rytų Europos. Rusija valdo beveik trečdalį Berlyno gamtinių dujų atsargų. Šis faktas sumažino Vokietijos kancelerės Angela Merkel galimybes ir pasiryžimą spausti Putin dėl žmogaus teisių pažeidimo šalyje. „Vakarai iškeitė Rusijos demokratiją į naftą ir dujas“, – „Newsweek“ skundėsi buvusi Rusijos vicepremierė Irina Khakamada.

Senosios Žagarės bažnyčios rūsyje laikomas simbolinis Barboros Žagarietės kastas.

Renkamos žinios apie 17 a. stebukladarę

Atkelta iš 1 psl.

Mokslininkai nustatė, kad Barboros Žagarietės gyvenimas ir jos šventumo garso pradžia sutampa su jėzuitų veiklos Latvijoje, Žemaitijoje ir pačioje Žagarije pradžia. Šimtmečius iš lūpų į lūpas keliavo pasakojimai apie Barboros Žagarietės užtariamu įvykusius pagijimus, kitus stebuklus, jos pamaldumą, norą tapti vienuole ir tragišką mirtį ginant

skaistybę.

Barbora žuvo 1648 metais, trokšdama išsaugoti skaistumą ir gelbėdamasi nuo tėvo agresijos. Ji tada buvo tik dvidešimties metų. Iš pradžių kūnas buvo palaidotas Butlerių dvaro rūsyje, Želgaičių kaime. Vėliau perkeltas į bendras kapines, o iš ten – į Žagarės senosios bažnyčios rūšį.

Sovietmečiu stebukladarės kūnas išgabentas į nežinomą vietą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Britų armija užbaigė misiją Šiaurės Airijoje

Per kasmet vykstančias eitynes ir paradus anksčiau dažnai vykdavo katalikų ir protestantų susirėmimai.

Atkelta iš 1 psl.

„Banner“, kuri truko 38 metus ir buvo pati ilgiausia nenutrūkstama britų armijos kampanija, dalyvavo daugiau kaip 300,000 karių. Per tą periodą ginkluotų formučių kovotojai nužudė 763 karius, o dar daugiau kaip 6,000 sužeidė.

Šiaurės Airijoje liks tik 5,000 karių nuolatinė britų įgula, kuri vykdys operaciją „Helvetic“. Tačiau čia dislokuoti kariai neatliks tikrosios karinės tarnybos ir bus pasirengę dislokavimui bet kurioje pasaulio vietoje. Už saugumą bus atsakinga policija.

Šiaurės Airijos policijos tarnybos (PSNI), kuri pakeitė Karališkąją Ulster policiją, vadovas išreiškė įsitikinimą, kad jo žmonės sugebės susitvarkyti be armijos pagalbos.

„Mums jų nebereikia, — sakė Hugh Orde. — Jau daug mėnesių vykdydami normalias policijos funkcijas visiškai nesiklojome savo kolegoms kariškiams“.

„Tikrai, pastaruosius dvejus metus per eitynių sezoną nedislokuodavome jokių kariškių — tai akivaizdus kontrastas 2005 metams, kai daugiau kaip 1,000 kolegų kariškių buvo tiesiog priešakinėje linijoje ir labai sunkiai dirbo su mano pareigūnais per vienas didžiausių riaušių, kokias matėme per Šiaurės Airijos istoriją“, — sakė H. Orde.

Jis paminėjo kasmet vykstančias eitynes ir paradus, kurių metu dažnai vykdavo katalikų ir protestantų susirėmimai.

Nors realiai operacijos „Banner“ pabaiga dabar didelio poveikio nepadarys, ji yra dar vienas svarbus momentas Šiaurės Airijai iš neramios provincijos virstant taikiu, perspektyvą turinčiu regionu.

Gegužę protestantų ir katalikų partijos susitarė dalytis valdžia atkurtoje Šiaurės Airijos Asamblėjoje, kuriai Londone esantis parlamentas perdavė kai kuriuos savo įgaliojimus.

Tas susitarimas buvo sudarytas beveik dešimtmetis po 1998-ųjų Didžiojo penktadienio susitarimo, kurį sudarė Šiaurės Airijos politinės grupės ir Britanijos bei Airijos vyriausybės. Tas susitarimas didele dalimi užbaigė 30 metų trukusį smurtą.

Įtampą kėlė tai, kad provincijos protestantai nori likti Jungtinės Karalystės dalimi, o katalikai — susijungti su Airija.

Britų karių vaidmuo tais dešimtmečiais buvo vertinamas labai prieštarinčiai.

Jie buvo dislokuoti 1969 metais, kad padėtų atkurti tvarką per riaušes. Sunkiausiais laikotarpiais Šiaurės Airijos gatvėse patruliuodavo beveik 30,000 karių.

EUROPA

LONDONAS

Daugiau kaip 28 mln. pasaulio skautų trečiadienį šventė savo judėjimo, kurį prieš 100 metų įkūrė britų armijos karininkas Robert Baden-Powell, jubiliejų. Svarbiausioji ceremonija įvyko salelėje prie pietinių Anglijos krantų, kurioje generolas leitenantas R. Baden-Powell 1907 metų rugpjūčio 1-ąją surengė pirmąją savo Skautų judėjimo stovyklą. Dabar skautai yra tarptautinis judėjimas, kuriam priklauso tokie žmonės kaip JAV prezidentas George W. Bush, buvęs Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Tony Blair ir buvęs Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac. Pareigūnai pripažįsta, kad pastaraisiais metais turtingose šalyse šis judėjimas pribleso, bet tvirtina, kad jo laukia šviesi ateitis.

VARŠUVA

Nuo sunkvežimių pavargę Augustavo gyventojai trečiadienį surengė protesto akcijas prie Europos Komisijos lenkų atstovybės ir „Greenpeace“ biuro Varšuvoje — jie nepatenkinti sprendimu sustabdyti prieštarinčiai vertinamo Augustavo aplinkkelio tiesimą. Beveik dvi dešimtys žmonių iš šalies šiaurės rytuose esančio Augustavo, kuriame gyvena 30,000 gyventojų, priešais minėtas atstovybes prisirakino prie sunkvežimio padangų. Jie taip pat išskleidė juodas plastikines plėveles, kurios, pasak jų, simbolizuoja Augustave įvykusių avarių aukas. Per šį miestą kasdien pravažiuoja 4,500 sunkvežimių.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV viceprezidentas Dick Cheney antradienį sakė, kad JAV karių skaičiaus padidinimas Irake pagerins saugumą šioje šalyje, ir teisinio įstatymų leidėjų Bagdade priimtą sprendimą vieną mėnesį — rugpjūtį — atostogauti. „Tai geriau nei du mėnesiai atostogų, kurie buvo jų pradiniai“.

me plane. Žinoma, trokštame, kad jie užbaigtų savo darbą“, — sakė jis. Viceprezidento komentarai pasirodė po oficialios ataskaitos dėl JAV vadovaujama pastangų Irake, kurioje daroma išvada, kad pažanga priimanč svarbius įstatymus yra nepatenkinama.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos vyriausybės kontroliuojamas susivienijimas „Gazprom“ rengiasi nuo rugpjūčio 3 dienos 10 valandos Maskvos laiku 45 proc. sumažinti dujų tiekimą Baltarusijai. Tokio sprendimo motyvas — Baltarusijos skolos už dujas. Tokius Rusijos dujų monopolininko ketinimus trečiadienį patvirtino Baltarusijos energetikos ministerija. Pasak ministerijos atstovo, šiuo metu Energetikos ministerija, įmonė „Beltransgaz“ ir vyriausybė svarsto galimas šio sprendimo pasekmes ir tolesnius žingsnius problemai išspręsti.

AZIJA

BEIDŽINGAS

Kinijoje 69 darbininkai, kurie daugiau kaip prieš tris dienas liko įkalinti vienoje anglių šachtoje, trečiadienį buvo išgelbėti, pranešė pareigūnai. Šios baisios kankynės užlietoje šachtoje metu žmonės išgyveno gerdami pieną ir kvėpuodami į šachtą pumpuojamu deguonimi. Dramatiškame valstybinės televizijos reportaže buvo matyti, kaip purvini šachtininkai klupinėdami išeina iš šachtos „Zhijian“ Kinijos centrinėje Henano provincijoje. Jie buvo su akių raiščiais, kad jų neapakintų saulės šviesa.

ARTIMIEJI RYTAI

DŽEDA

Saudo Arabija trečiadienį pritarė JAV prezidento George W. Bush pasiūlymui surengti Artimųjų Rytų taikos konferenciją, teigdamas, kad Izraelis turėtų atsakyti į pastangas taikos link. „Mes sveikiname šią iniciatyvą“, — teigė užsienio reikalų ministras princas Saud al-Faisal. Tai jis pasakė Džedoje per spaudos konferenciją su JAV valstybės sekretore Condoleezza Rice.

Dvyniai nori pirmalaikių rinkimų

Varšuva, liepos 31 d. (AFP/BNS) — Pirmalaikiai rinkimai yra vienintelė išeitis iš vidinių politinių kovų, apėmusių Lenkijos valdančiąją koaliciją, sakė šalies vadovai dvyniai Lech ir Jarosław Kaczyński antradienį paskelbtuose interviu.

„Negalime išvengti pirmalaikių rinkimų“, — dienraščiui „Gazeta Wyborcza“ sakė prezidentas L. Kaczyński.

Pastarąjį kartą lenkai balsavo 2005 metų rudenį, tačiau pirmalaikiai rinkimai yra „būtini, nes koaliciją sudariusios partijos nuolat kelia rūpesčių“, prezidento žodžius citavo laikraštis.

Ministras pirmininkas J. Kaczyński savo ruožtu sakė manąs, kad „yra 90 proc. tikimybė“, jog lenkai šį rudenį vėl bus pakviesti prie balsavimų.

„Geriausias būdas išspręsti dabartinę politinę krizę yra surengti pirmalaikius rinkimus“, — sakė jis

savaitraščiui „Wprost“.

Eiliniai parlamento rinkimai turėtų įvykti tik 2009 metais.

Paskutinius visuotinius rinkimus nedidele balsų persvara laimėjo konservatyvi Kaczyński partija „Ištatymas ir teisingumas“, tačiau jai pritrūko balsų, kad užsitikrintų daugumą parlamente.

Norėdami sustiprinti savo mažumos vyriausybę, Kaczyński 2006 metais sudarė koaliciją su ultrakatalikiška kraštutinių dešiniųjų Lenkų šeimų lyga (LŚL) bei populistiniu judėjimu „Savigyna“.

Tačiau trijų partijų vyriausybė pastarąjį mėnesį išgyvena krizę, kuri prasidėjo po to, kai J. Kaczyński dėl korupcijos tyrimo atleido vicepremierą, „Savigynos“ vadovą Andrzej Lepper.

Iš pradžių grasinusi pasitraukti iš koalicijos ir taip sužlugdyti vyriausybę, vėliau „Savigyna“ nusprendė susijungti su LŚL.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

RUOŠIMASIS RUDENIUI PRASIDEDA VASARĄ

Vilniuje įvyko seminaras, skirtas užsienio lietuviškų mokyklų mokytojams

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ**

Karaliaučiaus k. Krūpiško
(Uljanovo) vidurinės mokyklos
liet. k. fakultatyvo mokytoja

Vasara — ne tik atostogų metas. Karaliaučiaus krašto moksleiviai, besimokantys lietuvių kalbos, dalyvauja ekskursijose po Karaliaučiaus kraštą ir Lietuvą, vasaros stovyklose, Dainų šventėje Vilniuje! Mokytojai važiuoja į seminarus, kursus, tobulinasi ir ruošiasi darbui naujaisiais mokslo metais.

Vilniuje buvo suorganizuotas seminaras, skirtas užsienio lietuviškų mokyklų mokytojams tema: „Socialinių, informacinių, komunikacinių ir kitų bendrųjų gebėjimų ugdymas šiuolaikinėje mokykloje“. Seminare dalyvavo lietuviško ugdymo įstaigų mokytojai iš Baltarusijos, Lenkijos, Maskvos, Vilniaus ir penkios mokytojos iš Karaliaučiaus krašto. Seminaro vadovės — Danutė Kolesnikova, Švietimo ir mokslo ministerijos Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė, ir Rasa Šavareikaitė, Pedagogų profesinės raidos centro Suaugusiųjų skyriaus vedėja.

Pagrindinio ir vidurinio ugdymo skyriaus vedėjos Loretos Žadeikaitės pranešimo tema — „Bendrojo lavinimo modernizavimas įgyvendinant Lietuvos švietimo reformą“. Buvo aptarti veiksniai, lemiantys šiandienį ugdymo procesą: metodai, priemonės, mokytojo kompetencija, mokinių pasitangos, aplinka, materialinė bazė. Susipažinome su ugdymo turinio dokumentais, strategija 2007–2012 m., tikslais.

Švietimo plėtotos centro vyriausioji specialistė, vadovėlių autorė Irma Neseckienė kalbėjo apie vertinimą ugdymo procese ugdant bendruosius sugebėjimus. Sudaryta programa moko, kaip reikia idėjas paversti darbais. Išsigijus bazinį išsilavinimą jauniems žmonėms reikia turėti suaugusiųjų gyvenimui būtinus bendruosius sugebėjimus, juos toliau tobulinti ir atnaujinti mokantis visą gyvenimą. Mokykla — tai vieta, kur moksleivius galima išmokyti dirbti komandoje, o mokytojo pareiga — ugdyti bendruomenės sugebėjimus.

Aktualia dabarties tema, apie saugios aplinkos kūrimą mokykloje kalbėjo „Vaikų unijos“ vadovas, Lietuvos psichologų sąjungos prezidentas

Seminaro dalyvės iš Argentinos ir Didžiosios Britanijos.

jų mastą ir pasekmes, smurto teoriją ir prevenciją.

Švietimo informacinių technologijų Mokytojų centro skyriaus vedėja Asta Buinevičiūtė praktiniame užsiėmime supažindino su informacinių technologijų panaudojimu ugdymo procese.

Pranešėjų Nijolės Marcinkevičienės ir Jūratės Šenataitės, Lietuvos liaudies kultūros centro Folkloro poskyrio vadovės, pranešimų tema — „Bendrųjų gebėjimų ugdymas mokykloje, organizuojant etnokultūros užsiėmimus! Susipažinome ne tik su lietuvių kalendorinėmis šventėmis, papročiais, jų simboliais, maginiais elementais, švenčių personažais ir pramogomis, Dainų šventės programa, bet dalyvavome ir praktiniuose užsiėmimuose, kaip vaikus sudominti liaudies kūryba.

Švietimo ir mokslo ministerijos Ikimokyklinio ir pradinio ugdymo skyriaus vedėja Laimutė Jankauskienė kalbėjo apie mokymosi stilių įvairovę ugdant bendruosius gebėjimus, planavimą, vaiko individualumą lemiančius veiksniai, temperamentą ir intelektą.

Su užsienio lietuvių galimybėmis studijuoti Lietuvos aukštosiose mokyklose, priėmimo tvarką supažindino Švietimo ir mokslo ministerijos Teisės skyriaus vyriausioji specialistė Olga Pacevičienė.

Ne tik klausėmės teorinių užsiėmimų, bet ir pabuvojome mokyk-

lose, susipažinome su jų darbu daugiakultūrinėje aplinkoje. Lankėmės Šalčininkų rajone, matėme unikalius senovinius kaimus, pabuvojome Paškonių pagrindinėje, Dieveniškų vidurinėje, Šalčininkų Lietuvos tūkstantmečio gimnazijoje, vienintelėje tokio stiliaus mokykloje Respublikoje, pabendraujome su mokyklų vadovais, mokytojais, apžiūrėjome kabinetus, dalijomės darbo patirtimi.

Viena diena buvo skirta išvykai į Anykščius, garsėjančius savo literatūrinėmis tradicijomis. Lankėmės A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko muziejuje. Apžiūrėjome A. Baranausko klėtelę, statytą 1826 m., turinčią autentiškų interjero elementų (joje būsimasis vyskupas vasarodamas sukūrė himną Lietuvos gamtai — poemą „Anykščių šilėlis“). Anykščių šilėlio landšaftiniame draustinyje pabuvojome prie legendoms apipinto Puntuko, kuriame iškalti Lietuvos lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno bareljefai ir jų testamentas (autorius B. Pundzius).

Lankėmės A. Baranausko vidurinėje mokykloje, klausėmės direktorės Onos Repečkienės pasakojimo apie mokyklos darbą ir tradicijas, bendrųjų gebėjimų ugdymą.

A. Vienuolio-Žukausko name — muziejuje susipažinome su lietuvių literatūros klasiko gyvenimu ir kūryba. Apžiūrėjome S. Petraškos akmens tapybos darbus, kurie nutapyti trintomis akmenų dulkėmis, nenaudojant jokių dažų. Reta technika atliktuose darbuose įamžinti Anykščių vaizdai, rašytojų paminklai, gražiausi šio krašto kampeliai.

Pabuvojome vieninteliame Lietuvoje Arklio muziejuje, kur eksponuojami arkliniai žemės dirbimo padargai, transporto priemonės, kalvio įrankiai, filatelijos ir drožinių kolekcijos.

Anykščių geležinkelio stotyje apžiūrėjome siaurojo geležinkelio muziejų, kuriame atsispindi geležinkelio istorija.

Greitai prabėgo penkios seminaro dienos, kupinos įspūdžių, malonaus bendravimo. Dėkojame organizatorėms Danutei ir Rasai už naudingą ir įdomų seminarą, kurio metu ne tik daug sužinojome, bet ir susipažinome su Pietryčių ir Rytų Lietuva, aplankėme nuostabaus grožio kampelius, pamatėme, kokia graži mūsų Lietuva.

Šnekamės apie karpinius.

Su seminaro dalyviais susitiko Švietimo ir mokslo ministerijos Valsybės sekretorius Dainius Numgaudis, kuris palinkėjo sėkmingo darbo, pasidalijimo darbo patirtimi.

Švietimo plėtotos centro kalbų ir meninio ugdymo skyriaus vyriausioji specialistė Henrika Prosnikova kalbėjo apie mokinių gebėjimų ugdymą per įvairių dalykų pamokas. Henrika yra lietuvių kalbos vadovėlių autorė, besirūpinanti lietuvių kalbos programomis, lietuvių kalba kaip valstybine kalba. Ugdymo turinio tikslas — kad kiekvienas mokinytis pagal savo poreikius ir galimybes bręstų kaip asmenybė, ugdytų pilietinę ir tautinę savimone. Pranešėja kalbėjo apie mokymosi visą gyvenimą kompetenciją, integruojamąsias (papildomasias) programas, supažindino su įvairiais pamokų tipais. Reikia išmokyti mokinius pasirinkti tai, kas reikalinga, sekti mokymosi eigą, turėti tikslus. Susipažinome su integruotu ugdymu per įvairių dalykų pamokas, Vilniaus „Ateities“ vidurinės mokyklos paruoštais projektais, kuriuos pristatė 11 klasės mokiniai.

Švietimo ir mokslo ministerijos

tas Robertas Povilaitis. „Vaikų linija“ — tai psichologinės pagalbos tarnyba vaikams ir paaugliams, į ją galima kreiptis dėl įvairių jiems iškilusių sunkumų. Šios linijos vadovas nagrinėjo patyčių, priekabiavimo sąvokas,

Besilankant Rudaminos vaikų darželyje.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento nuotraukos

PALANGA, 1940 M. — DRESDEN, 1945 M.

VYTAS VAITKUS

Nr. 2

Bet grįžkime į Samališkę, kur mano brolis — 4 metų, ir aš — 9 metų amžiaus, išgirdome pirmus naujo karo šūvius. Tai buvo apie 5 val. ryte, birželio 22 dieną.

Mes visi trys, mudu su broliu ir mūsų prižiūrėtoja, miegojome viename kambaryje. Kai prasidėjęs šaudymas mus visus pažadino, mūsų mergaitė buvo didelėje panikoje. Per tą visą sumišimą ji dingo ir niekados jos daugiau nebemačiau.

Mūsų gyvenvietėje, tame bandomajame ūkyje, buvo 3 agronomai. Vienas jų — A. Makutėnas — buvo ūkio vadovas. Jis buvo labai geras ir sumanus vyras. Mano broliukas tą rytą įsikabino jam į ranką ir nepaleido.

Apie 8 ar 9 val. ryte ant kelio, kuris buvo šalia ūkio, atvažiavo rusų artilerijos padalinys. Patranksos buvo traukiamos arklių. Vienas iš jų karininkų mums pranešė, kad vokiečiai yra netoli ir, kas nori, gali su jais (rusais) važiuoti į šiaurę. Aš su keliais draugais nutarėme bėgti su jais. Mūsų vadovas sakė jokiais būdais to nedaryti. Kalbinau brolių bėgti kartu, bet jis jau buvo to agronomo glėbyje ir niekur nėjo. Ačiū Dievui, kad Jis davė broliui protą.

Aš su savo draugais, turbūt pagauti šėtono dvasios, užšokome ant vienos traukiamos patranksos ir bėgome į Rusiją... Nežinau, kur buvo dingęs protas...

Keliavome link Vieveržėnų, bet, nepasiekę to miestelio, rusai pasuko kažkokiais mažais keliukais. Staiga pavakaryje mus užpuolė vokiečiai. Didžiausias triukšmas, šaudymas, visokie rusiški šauksmai, arklių žvangimas ir t.t.

Sokau nuo tos patranksos žemyn. Šalia keliuko buvo maža pakalnė ir apačioje griovys ar upelis, viskas apaugę aukštomis žolėmis.

Nežinau, kiek ilgai aš ten gulėjau. Meldžiausi ir verkiau iš tos baimės. Po kiek laiko įsidrąsinau ir užšliaužiau į viršų prie keliuko. Matau, kad viskas dingo. Nei rusų, nei vokiečių. Iš viso nė vieno žmogaus. Tylu ir ramu. Viena aišku, kad turiu grįžti pas brolių į Samališkę. Žinojau, iš kurios pusės atvažiavome, tai pradėjau eiti atgal.

Nežinau, kuri buvo valanda, bet pradėjo temti, nusprendžiau praleisti naktį miške. Suradęs samanotą vietelę, atsiguliau ir turbūt buvau gerokai pavargęs, nes užmigau.

Saulė jau buvo patekėjusi, kai atsibudau ir pradėjau eiti toliau. Vėliau pagalvojau, kad keista, bet visai nebuvau alkanas ir apie maistą negalvojau.

Priėjau ūkininko sodybą, kur suradau gerus žemaičius žmones, kurie mane pavalgydino ir pasakė, kaip nueiti į Samališkę. Vėlai vakare parėjau.

Buvo didelis džiaugsmas pamatyti brolių, kuris irgi buvo laimingas, matydamas mane.

Mūsų Mamytė laimingai grįžo tik po keturių ar penkių savaičių.

Tai buvo viena laimingiausių mūsų gyvenime dienų.

Dar daug visokių nuotykių atsitiko tą vasarą, bet, svarbiausia, Mama gavo darbą Kretingoje, apskrities

viršininko įstaigoje. Ji surado Kretingoje vieno kambario butą. Virtuvė buvo bendra su kitais gyventojais.

Atsikraustėme į Kretingą 1941 m. rudenį, prieš mokyklai pradant naujus metus. Buvau laimingas, nes mokykla buvo daug arčiau negu Samališkėje.

Už poros metų brolis pradėjo pirmą skyrių, o aš baigiau pradžios mokyklą Kretingoje. Dar turėjau laimės baigti pranciškonų gimnazijos pirmą klasę.

Kretingoje buvo įdomu gyventi, tik labai „pykdavau“, nes vienas iš mano darbų buvo supirkti dalį maisto. Tais laikais visur buvo ilgos eilės prie krautuvų ir reikėjo visur po pora valandų stovėti. Pirkdavau, kas tuo laiku buvo parduodama, nes nebuvo jokio pasirinkimo. Pykdavau ant brolio, kad jis žaisdavo su draugais, o aš turėjau stovėti eilėje... Malkų skaldymas buvo irgi mano darbas.

Po kiek laiko Mama surado 3 kambarių butą. Mamos sesuo Jadvyga ir jos vyras Alfonsas Kviečinskai gyveno tame pačiame name. Atrodė, kad visas gyvenimas eina gryn.

Mano gero draugo šeimoje apsilankydavo vokiečiai, kariuomenės viršila. Nežinau, kur jis buvo visą laiką, tik jis visada ieškodavo, kur gauti sviesto ir lašinių. Man atėjo mintis, kaip galima prasimanyti pinigų. Mūsų Tėtis buvo kilęs iš Skuodo. Ten gyveno jo brolis ir dvi seserys. Aš nuvažiuodavau pas juos traukiniu ir jie man parūpindavo iš ūkininkų sviesto ir lašinių už labai žemą kainą. Esu tikras, kad jie tuo būdu stengėsi mums padėti.

Parsivežęs tas gėrybes, aš iškeisdavau vokiečiui į visokius dalykus, kurių buvo sunku gauti Kretingoje. Pavyzdžiui: į sachariną, pipirus, papriką, visokius kitus prieskonius ir įvairius siūlus. Aš manau, kad jis juos gaudavo Klaipėdoje.

Kretingoje sykį per savaitę buvo turgus. Savo prekes nusinėsdavau į turgų ir koks nors geras ūkininkas leisdavo man padėti jas ant jo vežimo. Viską labai greitai parduodavau. Prekyba ėjo labai gerai, su geru uždarbiu. Kai bėgome į Vokietiją, jau turėjau 5,000 mano uždirbtų ostmarkių. Tuo labai nustebinau Mamą.

1944 metais visi žinojome, kad rusai grįžta. Mes nusprendėme kaip nors nuo jų pabėgti. Vienas mano dėdžių (Mamos brolis) dirbo Šventosios uoste. Mama su juo sutarė, kad žvejų kateriu bandysime pasiekti Švediją. Tas projektas dėl visokių priežasčių iširo. Visi kiti bandymai taip pat nepasisekė ir manėme, kad taip jau lemta...

Vieną dieną, vėlai rudenį, du vokiečių kariuomenės sunkvežimiai sustojo mūsų kieme, nes kareiviai (jų buvo keturi) reikėjo poilsio. Vienas jų kareivių buvo lietuvis. Aišku, Mama ir teta jiems išvirė gerus pietus su gėrimais... Apie septintą valandą vakare atbėgo vienas tų kareivių ir sakė, kad rusų tankai jau yra prie Kretingos. Jie šoko į sunkvežimius ir ruošėsi išvažiuoti, palikdami mus.

Bus daugiau.

Stuburo ir skausmo ligos

**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

**ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Margumynai

Kuriama internetinė šiukšlintojų „gėdos lenta“

Aplinkos ministerija planuoja paraginti šalies visuomenę stoti į karą su šiukšlintojais: netrukus bus sukurta interneto tinklalapis, į kurį kiekvienas Lietuvos gyventojas galės atsiųsti šiukšlių nuotraukų su prie-rašu, kieno teritorijoje yra šios šiukšlės ar net kas jas išvertė, praneša „Lietuvos žinios“.

„Matyt, vien baudų jau nepakanka – reikia viešumo“, – svarstė aplinkos ministro patarėjas Aidas Pivorūnas. Jis įsitikinęs, jog ši „gėdos lenta“ paskatins pasitempti apsileidėjus.

O pasitemti yra dėl ko. Vilniečiai, sumanę pailsėti ne toli prie jūros, o čia pat, prie sostinės ir jos apylinkių vandenų, rizikuoja atsidurti šiukšlėse. Jomis nusėti daugelis sostinės gyventojų pamėgtų paplūdimių Vilniuje ir aplinkiniuose rajonuose.

Prie Vilniuje ir greta jo telkšančių Antavilių, Balžio, Tapelių, Juodžio, Salotės, Gilužio, Trakų rajono Akmenos, Margio ir kitų ežerų

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMIČKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

**DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA**
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURAS

VIDA M. SAKAVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

IŠNUOMOJA

IŠNUOMOJAMI 2 BUTAI:
2 mieg ir 1 mieg. butas
„basement“ – Marquette Park.
Tel. 708-269-3207, Rimas

**Skelbimų skyriaus
tel. 773-585-9500**

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

IVAIRŪS

Ieškau kambariokės gyventi 2 miegamųjų bute Lemonte. Tel.: 708-228-8003.

Vilniuje vykusioje Šeimų šventėje Seimo aikštėje susitiko daug dėl Lietuvos Nepriklausomybės darbavęsi (iš k.) Sąjūdžio narys, atstovas Europos Parlamente Darius Degutis, Angelė Nelsienė ir Vyskupų Konferencijos sekretorius prel. Gintaras Grušas (buvęs Iosandželletis).

PARAMA LIETUVOS NAŠLAIČIAMS

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Lietuvos Našlaičių globos (toliau — LNG) komitetas persiunčia geradarių suaukotas aukas, skirtas Lietuvos našlaičiams, 3 kartus per metus. Šis persiuntimas (gegužės 30 d.) yra 2-rasis šiais metais.

Aukotojai vienam našlaičiui skiria 150 dol. per metus (kartais ir daugiau) ir siunčiama po 50 dol. tris kartus. Jei aukotojai prideda papildomos paramos, ją LNG komitetas persiunčia nurodytiems asmenims. Parama yra siunčiama LNG komiteto įgaliotiniams, kurie ją paskirsto našlaičių globėjams.

LNG komiteto pirmininkas yra Juozas Polikaitis. Jis sutvarko persiuntimo dokumentus. Paramą skirsto vicepirmininkė Dana Bazienė. Jai talkininkauja Silvija Aleksūnienė, kuri rašo ir padėkas. Kiti LNG komiteto nariai yra: Albinas Smolinskas (įždininkas), Regina Jautokaitė (ryšininkė su rėmėjais), Gražina Liautaud (našlaičių studentų parama), Alina Vadeišienė (tvarko atsiųstą korespondenciją), Angelė Lawler-

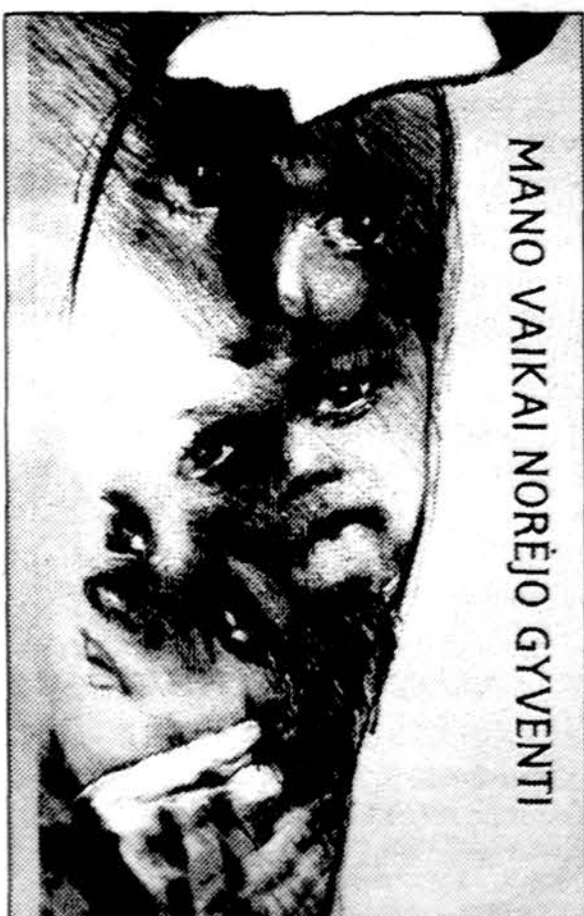
Katelytė (narė) ir Aldona Šmulskštienė (korespondentė). Ryšiniškai kitose vietovėse: Jeanne S. Dorr (Philadelphia) ir Teresė Landsbergienė (Washington, DC).

Gegužės 30 d. pasiūsta parama LNG komiteto įgaliotiniams paskirstyta taip: Gražina Landsbergienė (244 vaikai) — 12,200 dol. ir 620 dol. papildomos paramos; dr. Reginai Švobienė (322 vaikai) — 16,100 dol. ir 4 vaikams, esantiems Kaušikienės sąrašė — 200 dol. ir papildomos paramos — 1,680 dol.; seselei Jūratei (39 vaikai) — 1,950 dol. ir 83 dol. papildomos paramos; Vidai Beliūnaitei (28 vaikai) — 1,400 dol., papildomos paramos — 50 dol.; kun. L. Dambrauskui (18 vaikų) — 900 dol.; kun. R. Ramašauskui (3 vaikai) — 150 dol.

Lietuvos Našlaičių globos komitetas ir Lietuvos našlaičiai yra dėkingi geraširdžiams aukotojams už nuolatinę paramą. Aukos nurašomos nuo mokesčių — Fed. Tax ID #36-4124191.

Lietuvos Našlaičių globos komiteto (Lithuanian Orphan Care, Inc.) adresas: 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-476-2655.

„Draugo“ knygynėlyje

MANO VAIKAI NORĖJO GYVENTI

giška vokiečių ir egiptiečio šeimos istorija.

Įtaigiai pasakojama istorija prisodrinta informacijos apie mums mažai pažįstamą egzotišką tikrovę — islamą, arabų kalbą, tradicijas ir papročius — visa, ką šio pasakojimo autorė pamatė savo akimis.

„...man vis labiau aiškėjo, kad neturiu teisės leisti tam laikotarpiui nueiti užmarštin, nepaisant jo fatališkos baigties. Juk tai buvo mano gyvenimo dalis, svarbi atkarpa, kuriai priklausė mano vaikai ir vyras. Vaikai tikrai nenusipelnė, kad po tokios siaubingos lemties dar būtų nustumti į užmarštį“, — taip apie šios knygos gimimą rašo autorė knygos pratarinėje.

Knyga išleista Vokietijoje. Į lietuvių kalbą vertė Vaida Našlėnaitė-Eberhardt.

Kaina — 10 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą — 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

NUOSTABIŲ PASAKŲ KŪRĖJO ŠALYJE (II)

PETRAS PETRUTIS

Pokario metais Danijoje gyveno pora tūkstančių lietuvių karo pabėgėlių. Vienas kitas gyveno privačiai, o daugeliui teko gyventi Danijos Raudonojo Kryžiaus prižiūrimose stovyklose. Savo pačių išrinkti komitetai tvarkė savitarpio reikalus. Sostinėje Kopenhagoje veikė Martyno Brako vadovaujamas komitetas. Šis komitetas buvo lyg ir centrinė ašis. Kaip žinia, M. Brakas buvo vedęs Danijos pilietę. Jis pats buvo išmokęs danų kalbą. Kalbėjo ir kitomis kalbomis. Žiūrėjęs anuometinius Brakui rašytus ir jo paties rašytus laiškus nuorašus aiškėja, kad Danijoje buvę lietuviai savo polinkiais neišsiskyrė iš kitų. Jie ilgėjosi tėvynės, mėgo šokti, dainuoti ir gyvai reikštis kitose lietuvių liaudies meno šakose. Jie leido biuletenių ir laikraščių lietuvių kalba. Jiems teko susidurti su Kremliaus įgaliotiniams, kurie užsispyrusiai vertė juos grįžti į tėvynę. O iš tikrųjų — „Už Uralo, žemės galą“.

M. Brakas, 1945 m. spalio 9 d. laiške Flensburg, Vokietijoje gyvenančiai Edei Jankutei rašė: „Mūsų vienintelė viltis — tai karas su bolševikais. Tik nežinau, kada išauš ir bolševikams pražūtis valanda, o mums laisvės ir grįžimo namo.“

Kitame E. Jankutei adresuotame laiške jis rašė: „Mes žinome, kad mūsų tautiečiai Amerikoje daro viską, ką tik gali, kad amerikiečiai ir anglai galėtų vienoje ar kitoje formoje priverstų bolševikus išsinešdinti iš Lietuvos. Žodžiu, yra duomenų su kuriais yra surišta rimta viltis, kad viskas išeis į gera. Tik klausimas, kada, gali būti neaiškus.“

Prof. K. Pakštas jau nepriklausomybės laikais propagavo atsargines Lietuvos reikalingumą. Jis neatlyžo ir pokario metais. Jo nuomone, tinkamiausia būtų pabėgėlius įkurdinti kompaktiniu būdu užjūrio kraštuose.

Prof. K. Pakšto žodžiais: „Tragiškiausias likimas tai inteligentijos. Jeigu kas susimylėtų ir duotų kad ir prastos žemės sklypą su autonominė teise, tai tuomet gydytojų, inžinierių ir kitų diplomai nenustotų vertės, būtų savo mokyklos su savo mokytojais. Ogi šiaip bet kas, bet kur, bet kaip pasibarstęs, kad ir vertingiausi ir patyrę žmonės nustos bet kurios teisės ir tuos darbus, kuriems jie daug metų ruošėsi.“

Prof. K. Pakštas, tuo metu gyvenamas New York, užsiminė: „Mūsų broliai amerikiečiai yra susirūpinę

visų mūsų pabėgėlių reikalais. Bendras Amerikos lietuvių fondas (BALF) yra padavęs prašymą Amerikos „United War Fund“ paskirti daugiau lėšų lietuviams pabėgėliams. Pagal BALFo planą mūsų lietuviams Danijoje būtų paskirta 36,000 dol. per metus. Matoma, Jums prisiėmė tvarkyti Danijoje savarankiškai. Tai būtų patogiaus Jums patiems.“

M. Brakas 1945 gruodžio 15 d. laiške Hamburg, Vokietijoje gyvenusiam bičiuliui rašė: „Sulaukėme 21,000 dol. iš Bendrojo Amerikos lietuvių fondo. Bet pinigų mums danų vyriausybė nenori išmokėti, arba bent delsia išspręsti išmokėjimą teigiamai. Kadangi ji bijo rusų pasiuntinybės intervencijos...“

Iš Stutthof koncentracijos stovyklos čia iki rugsėjo mėnesio turėjome 11 žmonių: prof. Starkų, pulk. Naraką (buvusį Vidaus reikalų tarėją), plk. Urboną, pulk.-leit. Blažį, majorą Šurną, ekonomistą Meilų, ūkininką Šerną, buhalterį Kupreną, inž. Pajaujį, leit. Gumauską ir abiturientą Dūdą. Jie buvo atsigabėję pelenus buv. švietimo tarėjo Germanto, Stutthofe mirusio nuo šiltinės. Dabar tie 11 tautiečių jau yra Švedijoje.“

M. Brako duomenimis, 1946 m. vasarą sumažėjo Danijoje gyvenusių lietuvių skaičius. Jų beliko gera tūkstantinė. Jo nuomone: „Mes turime rimtos vilties, kad danai darbingiesiems duos darbo ir galimybių įsikurti, kas negali emigruoti arba grįžti į laisvą Lietuvą.“

M. Brakas viename užsienin rašytame laiške pastebėjo: „Pagrindas, ant kurio pastatytas visas mūsų gyvenimas, yra amerikonių ir anglų pakartotas pasižadėjimas nė vieno prieš jo valią neišduoti bolševikams, visų viltys nukreiptos į Tėvynės laisvę. Dabar atrodo, kad viltis vis tvirtėja, kad santykiai tarp Rytų ir Vakarų vis labiau ima griūti. Bet galimas daktas, kad dar daug laiko praeis, kol tie santykiai pereis į atvirą karo stovį, iš kurio vien tik tai mūsų laisvė tegali atgimti.“

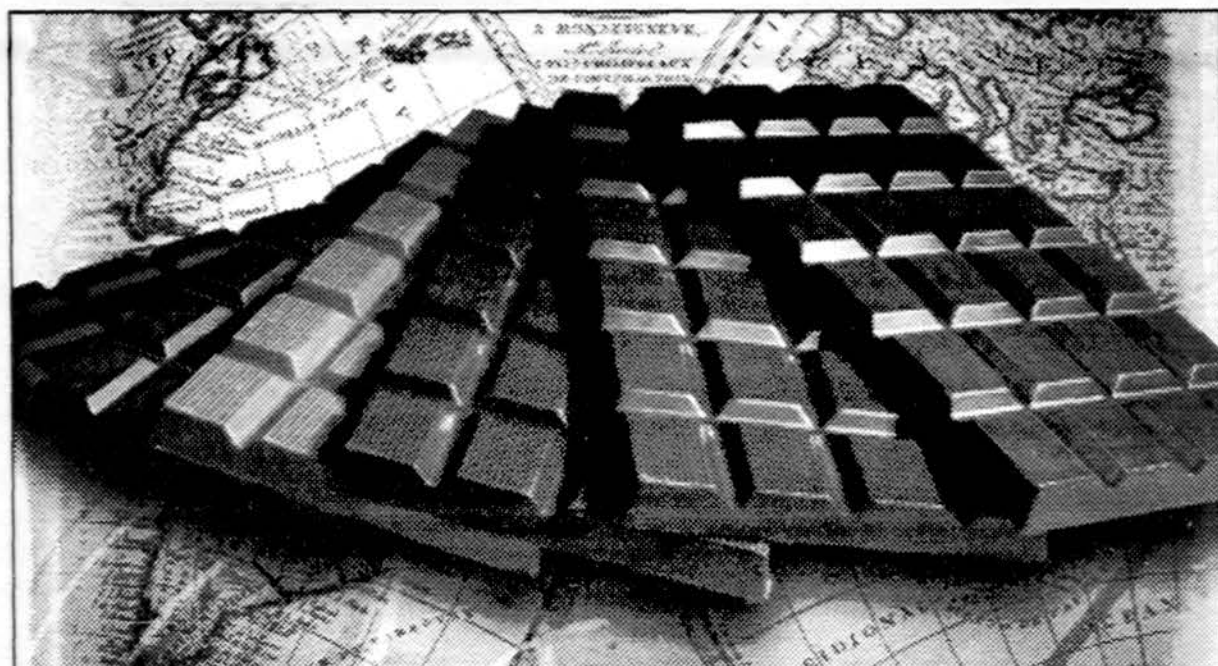
Dauguma pokario metais Danijoje įstrigusių tautiečių, išsiskirstė po platųjį pasaulį. Šiandien būtų sunku pasakyti, kiek jų įsikūrė JAV, Kanadoje, Australijoje ir kuriame kitame krašte.

Tenka manyti, kad jų gyvenimėlis Andersen gimtojoje šalyje bus kada nors geriau ir išsamiau aprašytas.

Naudotasi LTSC archyvine medžiaga.

Kopenhaga.

Šokoladas

Kilmė

Dabar sunku pasakyti, kas pirmas sugalvojo, kaip tinkamai panaudoti kakavmedžio vaisius. Kaip teigiama istoriniuose šaltiniuose dar 1500 pr. Kristų senovės olmekai (majų protėviai) atrado maisto grūdėlio privalumus ir pradėjo gaminti dieviškos palaimos gėrimą „kakaua“. Meilę šiai dievų dovanai perėmė actekai, bet jau pavadino kitaip – „caca-huatl“. Europiečiams labiau patiko, kaip majai pavadino šį gėrimą – „chokola“, tik galūnę iš actekų kalbos pridėjo – „chokola“ + „atl“ = „chokolatl“. Taip ir keliauja šis žodis iš kalbos į kalbą, ir reiškia jis tai, kas kiekvienam suprantama, užburia savo kvapu ir teikia džiaugsmą.

Tvirta valiuta

Šokolado kelias į platųjį pasaulį buvo apgaubtas paslapčių bei paprastų ir įžymių žmonių pastangų. Be abejonės, majų vartojamas klampus sutrintų kakavos pupelių gėrimas, paskanintas pipirais, druska, kukurūzų miltais, vėliau medumi ir vanile, mažai kuo galėtų priminti mūsų taip mėgstamą šokolado plytelę, bet viskas prasidėjo būtent taip – dieviškuoju gėrimu, suteikiančiu žvalumo, geros nuotaikos ir veikiančio kaip meilės eliksyras. Kakavmedžio pupelės buvo vertinamos kaip pati patikimiausia valiuta, kuriai nebaisu buvo defoltas ir infliacija, o kursas buvo pastovus – triušis kainavo 10 pupelių, o vergas – 100. Prireikus atsiskaityti didelėmis sumomis buvo skaičiuojamos ne atskiros pupelės, o ankšty.

Kakava Europoje

Už kakavos pupelių išvežimą iš šalies buvo baudžiama nei daug, nei mažai – tiesiog mirtimi, bet kakavos pupelės savo kelią į Europą praskynė. Kolumbo padedami jau apie 1500 metus ispanų monarchai galėjo džiaugtis ir stebėtis nepaprastais gėrimais iš šių sėklų. XVI ir XVII a. medikai skirdavo šokoladą kaip raminamą, gerinantį virškinimą vaistą, nors jau tada įspėdavo, kad šokoladas, vartojamas be saiko, galėjo sugadinti apetitą ir sukelti širdies plakimą.

Ana Austrietė, ispanų karaliaus dukra, ištekinga į Prancūziją, savo liūdesį ir vienvatę saldinavo šokoladu, o garsusis visų amžių meilužis Kazanova buvo įsitikinęs, kad būtent puodelyje rytinio šokolado slypi jo vyriškos jėgos paslaptis, ir be savo sidabrinio šokoladuko niekur kojos nekeldavo. Didelis šokolado mėgėjas buvo ir „Fausto“ autorius. Kažin ar tik ne dėl šokolado galima pasirašyti

sutartį su velniu?

Nors šiais laikais Šveicarija yra viena iš pačių didžiausių šokolado gamintojų, Geothe laikais jam tekėjo vežiotis į Šveicariją indus, skirtus šokolado gamybai.

Kakavos miltelių receptą sudarė Konrad Jan von Houten. Jo šlovė nedavė ramybės šveicarui Henri Nestle'ui, jis sugalvojo sumaišyti kakavos miltelius su pieno milteliais ir nuo XIX a. pabaigos mes galime skanauti įvairių rūšių puikų pieno šokoladą.

Kur slypi šokolado paslaptis?

Šokoladu mėgaujasi senas ir jaunas, didelis ir mažas. Kai gabaliukas šokolado tirpsta burnoje, sukeldamas nepaprastus skonio pojūčius, mes jaučiame ne tik fizinį džiaugsmą, bet ir pagerėja mūsų nuotaika, tampame žvalesni, energingesni ir tam yra labai objektyvių priežasčių.

Mikroelementai šokolado cheminėje sudėtyje padaro ne vieną stebuklą su mūsų nuotaika. Magnis stiprina nervų ląsteles, cinkas ir selenas skatina endorfinų gamybą – natūralių medžiagų, veikiančių anestetikai ir mažinančių streso poveikį žmogaus organizmui. Mūsų nuotaika priklauso nuo serotonino, laimės hormono, lygio, o šokoladas padeda kuo didesniai serotonino kiekiui susidaryti organizme, taip praskaidrindamas nuotaiką ir suteikdamas energijos.

Šokoladinis keksas su cukinijomis

240 g (8,46 oz) miltų
40 g (1,4 oz) kakavos
1 šaukštelis kepimo miltelių
1/2 šaukštelio druskos
110 g (3,8 oz) kambario temperatūros sviesto
160 g (5,64 oz) rudojo cukraus
vanilinio cukrus
1 valg. šaukštas tirpiosios kavos
3 kiaušiniai
280 g (9,87 oz) nuvalytos cukinijos
170 g (6 oz) smulkinto šokolado
Smulkinti riešutai viršui pabarstyti

Įkaitinti orkaitę iki 350 laipsnių. Pailgą keksą formą 5,1 x 9,8 iškloti kepimo popieriumi. Sumaišyti miltus, kakavą, kepimo miltelius, druską. Maišikliu maišyti sviestą su cukrumi ir kava, po vieną įmušti kiaušinius. Sumaišyti su miltais, stambiai tarkuota cukinija ir smulkintu šokoladu. Viršų išlyginti ir pabarstyti kapotais riešutais. Kepti maždaug valandą, patikrinti mediniu pagaliuku.

Elžbieta Monkevič
Alfa.lt

A + A GABRIELEI MILVYDAITEI DZIRVONIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą Velionės dukterims DALIAI BARTKIENEI ir RASAI DILGER su šeimomis, visiems artimiesiems ir kartu liūdime.

Marija Abromaitienė
Jūratė ir Bronius Šakaliai
Antanas Dundzila

Mielai buvusiai korporacijos pirmininkei GIEDREI GRIŠKĖNAITEI-GILLESPIE ir visai jos šeimai staiga netekus brangaus sūnaus PETRO, užjaučiame giliame skausme paliktus šeimos narius ir reiškiamė seserišką užuojautą bei drauge liūdime.

Mišios bus atnašaujamos rugsėjo 2 d. 9 v. r. Pal. Matulaičio koplyčioje.

Korp! Giedra

Dešimt dalykų, kurių restoranas jums niekada neatskleis (I dalis)

Kiekvienas turime mėgstamą kavinę, restoraną ar užėigą, kurioje lankomės ir dažnai pietaujame ar linksmam leidžiame laiką. Tačiau toli gražu ne viską žinome net ir apie mėgstamiausią pietų vietelę. „MSN money“ pristato didžiausių restoranų paslaptį sąrašą:

1. Svarbiau pinigų traškesys nei geras kepsnys

Restoranas – pelningas verslas. Amerikiečiai išleidžia daugiau nei pusę maistui skirtų pinigų vakarieniui namuose, o restoranai 2007 m. tikisi sulaukti 537 mlrd. pajamų, tai 67 proc. daugiau nei 1997 m. Tačiau mes tikrai nesistengiame jūsų atkalbėti lankytis restoranuose, tiesiog perspėjame, kad restoranų rinkodaros skyriai šiandien apgalvoja kiekvieną detalę, kaip priversti jus išleisti daugiau pinigų.

Legendiniame „Aureole“ restorane Las Vegas alkoholiniai gėrimai sudėlioti į tam tikrą gėrimų bokštą, kuris matyti iš bet kurios vietos: „Viskas, kas patraukia dėmesį, tuština lankytojų piniginę“, – sako restorano dizaineris Mark Stech-Novak.

Tuo tarpu greitojo maisto restoranai, norėdami padidinti pajamas, naudoja kita gudrybę – dirgiklius: „Tam tikri dirgikliai gerina apyvartą“, – sako viešbučių administravimo specialistės dėstytoja Stephani Robson – ypač gerai veikia ryškios spalvos, ryškios lempos, tranki muzika ir sėdimos vietos, kuriose negalite patogiai drybsoti. Net ir valgiaraščiai sudaromi taip, kad išpeštų kuo daugiau jūsų šlamanciųjų: „Pirmiausia surašome patiekalus, kurie duoda daugiausia pelno“, – sako restoranų konsultantė Linda Lipsky.

2. Valgydami čia galite apsiuodyti

2006 m. žymiajame „Taco Bell“ restorane apsinuodijo daugiau nei 60

žmonių, o apsinuodijimo priežastimi įvardyti – žali svogūnai. Tačiau su maistu susijusios ligos nėra vienintelis dalykas, dėl kurio turėtumėte susirūpinti. Indianapolyje praėjusių metų gruodį 373 žmonės susirgo po to, kai valgė „Olive Garden“ restorane. Vėliau buvo nustatyta, kad trys šio restorano darbuotojai sirgo lengvai užkrečiamu virusu.

Remiantis naujausių tyrimų duomenimis, net 58 proc. Niujorko restoranų darbuotojų į darbą eina net ir sirgdami. „Restoranuose dirba daug neturtingų ir sunkiai besiverčiančių žmonių“, – sako ekspertas Peter Francis. Todėl tokie žmonės nė už ką neatsisakys dienos atlygio, net jei ir prastai jaučiasi. O kaip nuo jų ligos apsisaugoti jums? Pasiskaitykite apie restorano priežiūrą internete arba apsilankykite restorano tualetu – tualetas gali parodyti jo lygį ir darbuotojų atsakomybę.

3. „Mūsų antkainiai absurdiški“

Jokia paslaptis, kad restoranai mėgaujasi didžiuliais antkainiais, kuriuos nustato tam tikroms prekėms: kavai, arbatai ir gaiviesiems gėrimams. Gėrimai paprastai restoranui kainuoja centus, o jūs juos perkate po 2–3 ir daugiau litų. Pagalvokime apie makaronus – jų savikaina bei kaina restorane skiriasi kaip diena ir naktis. Vidutiniame restorane vakarienės savikaina yra apie 30–40 proc. jūsų mokamos sumos.

Ne visi 60 proc. nuo jūsų pinigų atitenka restoranui – iš jų mokamos algos darbuotojams, perkamos maisto bei gėrimų atsargos ir panašiai. Dauguma restoranų susidaro tokią kainų sistemą, kad patiekalų kainos nelabai daug skiriasi tarpusavyje. Taip jums atrodo, kad mokate nedaud, o restoranas kraunasi pelną.

Bus daugiau.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Lietuvių Fronto bičiuliai rugpjūčio 21–24 dienomis** Dainavoje rengia Studijų ir poilsio dienas. Programos prelegentais pakviesti prof. dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Žibutė Brinkienė, dr. Augustinas Idzelis, Liūda Rugienienė, rašytojas Vytautas Volderas. Dėl informacijos ir registracijos prašome kreiptis mobiliuoju tel. 248 250-1317 arba el. paštu: jonasurbonas@comcast.net

◆**Santaros Šviesos 54-ame suvažiavime** Truman College humanitarinių mokslų ir lyginamosios religijotyros profesorius Vilius Rudra Dundzila skaitys pranešimą „Domo Šidlausko-Visuomio neįprasta religinė veikla tarpukario Lietuvoje“.

◆**Atveskite savo vaikučius į Pipirų ratelį!** Kiekvieną savaitę tėveliai su savo vaikučiais gali praleisti keletą valandėlių lietuviškoje aplinkoje, kur vaikai dainuos, žais, darys rankdarbius ir pietaus. Rudens semestras prasideda 2007 m. rugsėjo 10 d. Kviečiame 18 mėnesių – 4 metų amžiaus vaikus. Lankymo dienos (dienas galite pasirinkti) – pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais arba penktadieniais nuo 9:30 v. r. iki 11:30 v. r. Kartą per savaitę (trečiadieniais) užsiėmimai vyks ir po pietų – nuo 11:30 v. r. iki 1:30 v. p. Pipirų ratelis įsikūręs Lemont, Pasaulio lietuvių centre. Norintys užsiregistruoti, kreipkitės į Ingridą Naudziūtę-Sherpitis tel. 312-621-4824. Registracija – iki rugsėjo mėn. pabaigos.

◆**Daktaro Jono Šalnos medžio išplaukų** (šiekštų) skulptūrų paroda įvyks rugsėjo 16 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Ateitininkų namuose, 12690 S. Archer Ave., Lemont. Įėjimas nemokamas. Visi maloniai kviečiami.

◆**„Draugo“ pokylis** įvyks š. m. spalio mėn. 6 d., šeštadienį, Willowbrook pokylių salėje. Pokylyje dalyvaus Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Audrius Brūžga. Bus įdomi meninė programa. Čikagos visuomenė kviečiama atkreipti dėmesį ir

spalio 6 d. skirti seniausiam dienraščiui „Draugas“. Tikime, kad organizacijos, ypač turinčios skyrius „Drauge“, paims dienraštį savo dalyvavimu. Pokylio kaina – 75 dol. asmeniui.

◆**Gedimino lituanistinė mokykla**, Libertyville, IL skelbia mokinių registraciją 2007–2008 mokslo metams. Mokykloje veikia ikimokyklinės ir 1–8 klasės. Kviečiame visus, norinčius mokytis mūsų mokykloje, skambinti tel. 847-537-6829; 815-334-1970. Mokyklai reikalingi: ikimokyklinių klasių, pradinė klasių, tikybos ir lietuvių kalbos mokytojai.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**Kviečiame šeimas, kurios įvairino vaikus iš Lietuvos** (arba ruošiasi įsivaikinti) į gegužinę, kuri vyks š. m. rugpjūčio 10–12 dienomis Mill Hall miestelyje, Pennsylvania valstijoje, Karen ir James Tomalonių sodyboje. Norintiems daugiau informacijos – el. paštas: RutaKS@aol.com arba tel. 301-987-0322 (R. Kalvaitytė-Skučienė) bei el. paštas: cedar-springs@comcast.net (James ir Karen Tomaloniai).

◆**Rugpjūčio 19–26 dienomis** Neringos stovyklavietėje, West Brattleboro, Vermont, vyks „Menos Dienos“.

◆**Mokytojų kursai ir poilsis** Neringoje. Labor Day savaitgalį JAV LB Švietimo taryba Neringos stovykloje organizuoja mokytojų kursus. Tuo pat metu siūlome poilsį šeimoms. Daugiau informacijos rasite: www.svietimotaryba.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Cicero Šv. Antano parapijoje rugpjūčio 5 d., sekmadienį, 9 val. r. šv. Mišias atnašaus trys lietuviai kunigai: kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. dr. Arvydas Žygas ir svečias, Kauno Jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Gintaras Vitkus, SJ. Kun. dr. Arvydas Žygas, užaugęs ir baigęs Cicero lituanistinę mokyklą, atsisveikins prieš išvykdamas į Putnam, CT.

Kun. Gintaras Vitkus, žymaus partizano Kazimieraičio vaikaitis, aplankys istorinę šventovę – Šv. Antano parapijos bažnyčią. Po šv. Mišių visi parapijiečiai ir svečiai kviečiami į didžiąją parapijos salę vaišėms ir pabendravimui su atsilankančiais kunigais.

Į atsisveikinimą su išvykstančiu į Putnam, CT kunigu Arvydu Žygu atvyko daug jį gerbiančių ir mylinčių parapijiečių.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Liepos 4 d., pažymint Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybės dieną, JAV ambasadoriaus Vilniuje John A. Cloud namuose vyko priėmimas. Nuotraukoje iš kairės: Danutė Žasienė, LR generalinis konsulas New York Jonas Paslauskas, ambasadorė Gintė Damušytė, LR garbės konsulas Palm Beach, FL Stanley Balzekas, Jr. ir LR Seimo narė Rasa Juknevičienė.

Kristina Maria Martinkus iš Čikagos, IL pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar vieneriems metams. Kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 80 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už jūsų dosnumą.

Linus Norusis, gyvenantis Homer Glen, IL, užsisakė „Draugą“ dar metams bei atsiuntė dosnią 100 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų dosnumą bei kad remiate lietuvišką spaudą.

Donna Babarskis iš Hickory Hills, IL skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Ši skaitytoja atsiuntė mums 80 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Veronika Pleskus, gyvenanti St. Pete Beach, FL, užsiprenumeravo „Draugą“ ir kartu atsiuntė mums 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Aldona Panka iš Oak Lawn, IL užsiprenumeravo „Draugą“ vieneriems metams. Kartu su prenumeratos mokesčiu paaugojo dienraščiui 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Pijus V. Stončius, gyvenantis Orland Park, IL, skaitys „Draugą“ dar vienus metus. Kartu su prenumeratos mokesčiu jis atsiuntė dienraščiui ir 50 dol. auką. Ačiū, kad remiate lietuvišką spaudą.

Žolinė on Cape Cod
Saturday, August 11, 2007
6 pm till midnight
Marconi Beach, Wellfleet, MA

Ticket: \$10

Program:
Bonfire (if permit received)
Lithuanian songs and music
Games, lottery and rye bread tasting
Bring:
Beach chairs and blankets
Great mood, flowers and herbs
Ticket purchased or reserved in advance
Snacks and refreshments (no glass containers allowed on the beach)
Contact:
Jurgita at jurgita@lithuaniancommunity.org 508-802-2316
Debit card at: debita@lithuaniancommunity.org 508-428-7602

Pratęsdami tarptautinių renginių tradiciją, šį kartą kviečiame visus susipažinti su lietuvių papročiais. Jau iš seno lietuviai kartu susiburia prieš derliaus nuėmimą per Žolinės šventę. Tad ir organizatoriai laukia visų su gėlių vainikais bei puikia nuotaika Žolinės šventėje šeštadienį, rugpjūčio 11 d. 6 val. v. (Jei lils lietus, rinksimės rugpjūčio 18 d.) Marconi Beach, Wellfleet, MA.

Bilietus užsisakyti galite: Jurgita: jnote30@yahoo.com arba tel. 508-801-2316; Delmantė: tel. 508-428-7905 arba eimante_naujas@yahoo.com. Visi bilietai dalyvaus loterijoje. Iki pasimatymo!